

DARBININKAS

LIETUVIO LAIŠKAS IŠ VIETNAMO

Ten amerikiečių jaunimas kitoks: herojiškas, patriotiškas ir pasipiktinęs komunistų suklaidintais savo broliais namie

LI NR. 77. SECOND-CLASS. ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 22, 1966. 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221. 10 CENTU

Vyskupai kalbėjo ne tik apie mėsą penktadieniais

Apie gimimų kontrolę ir vyriausybės politiką tuo reikalu, anglų kalbą ištiesai mišiose, spalvų diskriminaciją, politiką Vietname ir vyriausybės nekooperavimą

Washingtonė pereitą savaitę penkias dienas posėdžiavo Amerikos vyskupai. Iš 261 vyskupo dalyvavo 225. Savo nutarimus skelbė atskirais pareiškimais spaudoje. Mėginam pasiekti, kas juose naujo.

NAUJA VYSKUPŲ ORGANIZACIJA: su demokratiniais rinkimais

Vyskupų visumą sudaro organizacija, kuri vykdomuosius organus išsirenka demokratiškai. Organizacija dabar pavadinta "National Conference of Catholic Bishops". Jos prezidentu išrinktas Detroito arkivyskupas John F. Dearden, pavaduotoju Philadelphia arkivyskupas John J. Krol. Palikta ir ligišolinė organizacija "National Catholic Welfare Conference" (NCWC), kurios žodis Welfare rodo jos labdaros pobūdį.

GIMIMŲ KONTROLĖ: kritika valdžios šalpos politikai

Lapkričio 14 paskelbtas oficialus pasisakymas, pagal kurį nei Bažnyčia nei Valstybė neturi teisės apriboti šeimom gimimų skaičiaus. Ši teisė yra išimtinė tėvų teisė. Bažnyčia ir Valstybė turi pareigą sudarinėti sąlygas šeimom išsilaikyti ir atlikti savo uždavinius.

Minėtą principą vyskupai parėmė Vatikano susirinkimo nutarimais. Nurodė, kad čia principui nusikalto vyriausybės organai, kuriems pavesta organizuoti kovą su skurdu — esą su duodama parama jie siejo propagandą už gimimų kontrolę nertertingom šeimom.

ATSUKTAS DRAUDIMAS VALGYT MĒSĄ PENKTADIENIAIS: pakeistas asmeniniu įsipareigojimu "geriem darbam"

Lapkričio 18 paskelbtas vyskupų nutarimas, kad atšaukiamas draudimas katalikam valgyti penktadieniais mėsą. Nutarimas formaliai veikia nuo gruodžio 2, faktiškai nuo šios savaitės. Išimtis padaryta, t.y. draudimas paliktas gavėnijos mėso penktadieniam, gavėnijos pradžiai — Pelenų dienai.

Susilaikymas nuo mėsos penktadieniais buvo praktikuojamas kaip atgailos priemonė apie 1,100 metų. Dabartinėse sąlygose mėsos nevalgymas nustojo buvęs apsimarinimo priemonė, nes mėsą pakeičia kiti valgiai, gomurui skanesni labiau už mėsą. Vietoj draudimo mėsą valgyti penktadieniais rekomenduojama kiekvienam asmeniškai įsipareigoti kitokia auka — labdara, ligonių ir paliegiųjų lankymu ar "kitais gerais darbais, kilusiais iš gyvo tikėjimo".

Formalus pagrindas draudimui atšaukti buvo popiežiaus Pauliaus vasario 17 leidimas kiekvieno krašto vyskupam patiem tuo reikalu apsispręsti. Pirmiausia tuo pasinaudojo Italijos, Prancūzijos, Kanados, Meksikos vyskupai. Tokioje Ispanijoje šis draudimas neveikia nuo 1089.

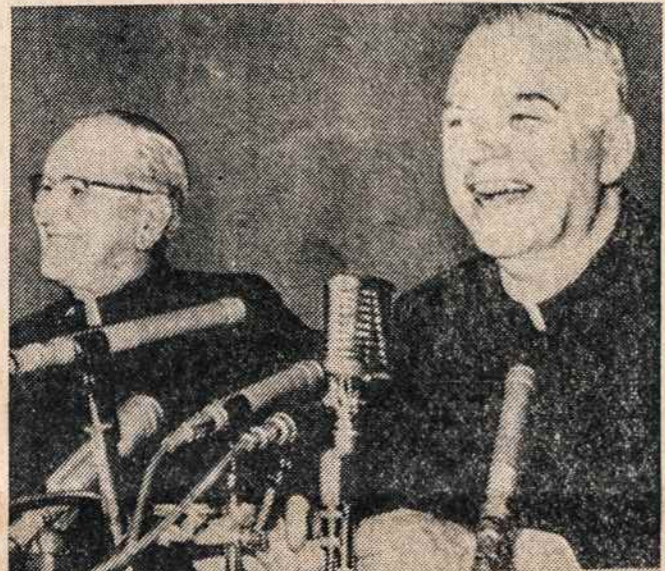
LITURGIJOS KALBA: angliškai visose mišiose

Tautinių kalbų įvedimas liturgijoje pagal Vatikano susirin-

kimo nutarimą buvo praktikuojamas palaipsniui: dalys tautinėm kalbom, dalys lotyniškai. Dabar vyskupų konferencija nutarė prašyti Vatikana, kad leistų angliškai vartoti ir svarbiausią esminę mišių dalį — vadinamą kanoną.

RASINĖ DISKRIMINACIJA: pakartotas jos pasmerkimas

Kaip nesuderinama su žmogaus lygybės principu buvo pakartotas pasisakymas prieš rasinę diskriminaciją visose sri-

Amerikos vyskupų prezidentas arkiv. J. F. Dearden (dešinėje) ir pavaduotojas arkiv. J. J. Krol.

BAVARIJA — aliarmas be pagrindo

Amerikos spaudoje paskutinę savaitę daugiausia aliarmo buvo dėl atgyjančio nacizmo Vokietijoje. Su įtempimu buvo sekama, kokius rezultatus duos lapkričio 20 rinkimai Bavarijoje, kur stoji į rinkimine kovą "nacionalinė partija".

Rinkimų duomenys padėję nedaug kuo keičia. Rinkimuose dalyvavo mažiau nei 1965 į parlamentą — 80.8 : 85.9. Didžiosios partijos tik truputį padidėjo abidvi: krikščionys socialai gavo 48.2 proc., turėjo 47.5; soc. demokratai gavo 35.8, turėjo 35.3. Laisvieji demokratai gavo mažiau, nei turėjo. Daugiausia dėmesio buvo sutelkta į "nacionalinę partiją", kuri jos konkurentų vadinama nacione partija. Ji gavo per 7.5 proc. ir turės 15 atstovų parlamente, kuriame viso yra 204 nariai. Taigi aliarmas perdėtas.

Jeigu būtų dabar federaliniai parlamento rinkimai, tai ši partija, tikisi, turėtų apie 40 atstovų. Nėra tai didelė jėga, ypačiai jeigu ji reikšias kitos mažos partijos sąskaita — laisvųjų demokratų. Laisvųjų demokratų skaičiaus mažėjimas daro jų svorį koalicijoje menkesnį. Dėl to didėja galimybė

Pranciškonai Brazilijoje

Brazilijoje pranciškonai kreipėsi į Vatikana, kad leistų jiems parduoti savus vienuolynus ir persikelti į vargingųjų gyvenamas vietas mažom grupelėm ar paskirai. Kreipėsi taip pat į Brazilijos vyskupus, kad leistų jiems organizuoti vadinamus "kunigų darbininkus". Penkis tokius kandidatus jau turi paruošę Sao Paulo.

tyse — švietimo, darbo, gyvenamos vietos.

VIETNAMO POLITIKA: vyriausybei pritarta

Lapkričio 21 vyskupai pasisakė dėl Vietnamo politikos: "Šviesoje faktų, kiek jie mum žinomi, yra protinga aiškinti, kad mūsų buvimas Vietname yra pagrįstas... Amerikiečiai gali pasitikėti savo vadų nuširdumu, kai jie veikia tikram taikos reikalui Vietname. Jų partangos rasti išeitį iš dabartinio akligatvio yra gerai žinomos".

Tačiau kituose žodiuose raginama vyriausybei duoti teisingą informaciją ir siekti teisingos taikos, apie kokią kalbėjo ir popiežius Paulius.

Tai buvo paskutinis bendras vyskupų pareiškimas, kuris turėjo katalikam padėti susiorientuoti nuomonėse dėl Vietnamo. O susiorientuoti šiuo klausimu svarbu, nes dalis katalikų arba nekatalikų, bet katalikų vardu stengiasi sukelti opoziciją vyriausybei, naudingą komunistų propagandai.

NUSISKUNDIMAS VYRIAUSYBE, kad ji nekooperuoja

Konferencijos sekretorius vyskupas Raymond J. Gallagher spaudos konferencijoje kalbėjo, kad vyskupai patyrė iš vyriausybės pusės nenorą kooperuoti su vyskupais ir išklaupti jų nuomonėse net kaip šio krašto piliečių. Nurodė konkrečiai, kaip vyskupai parašė laišką dėl prezidento pareiškimo valstybinėje kalboje apie Amerikos aktyvias priemones gyventojų pertekliaus reikalu. Laiške pasisiūlė išdėstyti prezidentui savo pažiūras į tą reikalą. Negavo į laišką jokio atsakymo. Tokių faktų minėjo ir su mažesnę valdžios įstaigom.

Iš visų konferencijos nutarimų spaudoje daugiausia atgarsio ir pasipriešinimo rado vyskupų kritika valdžiai dėl priemonių kovai su skurdu vartojimo gimimų kontrolės propagandos. Visuomenėje daugiausia atgarsio — mėsos leidimas: mažiau džiaugsmo, daugiau nušėbimo. Kaip tai vyks ir kokius duos padarinius, bus žinoma, bėti praktikoje.

J. Tautose ruošia kelius kom. Kinijai

J. Tautose lapkričio 21 Italijos atstovas pasiūlė sudaryti komitetą, kuris kitų metų sesijai paruoštų pranešimą apie dvie-

— Draugiškumo delegacija, kuri iš Maskvos buvo nuvykusi į kom. Kiniją, nutraukė savo kelionę. Aiškino, kad kinai delegaciją įžeidinėjo.

jų Kinijų atstovavimą J. Tautose. Pasiūlymui pritarė Amerikos atstovas A. Goldbergas, pažymėdamas, kad Amerika bet kuriom sąlygom pasisakys prieš nacionalinės Kinijos išstūmimą ir komunistinės priemonės šiais metais.

N.Y. Times tai laiko nauju "pažangos" žingsniu.

Pietų Korejos sostinėje spalio 29 buvo sutiktas Pavergtos Europos Seimo atstovas V. Sidziakauskas, atvykęs į Azijos antikomunistinį kongresą.

Vietname: generolas Westmoreland ir karys

KLAUSIA: "KĄ DARO VLIKAS?"

New Yorko Santaros-Sviesos skyrius lapkričio 19 Manhattane, Carnegie Endowment salėje surengė dr. V. Kavolio paskaitą, skelbtą "Abejingas žmogus, jo kūryba ir pasaulėžiūra", kurios temą jis pakeitė ir pranešė kalbėdamas apie pasiklydusį ar abejojančią žmogų. Po paskaitos buvo "Jaunimo simpoziumas apie žodžius į tautą". Simpoziume dalyviais buvo pakviesti Ramūnas Girnius, Skir-

mantė Makaitytė, Romas J. Mišius ir Antanas Saulaitis, S. J. Nei simpoziumo dalyviai nei per spaudą kviečiami svečiai, kurių susirinko apie 30, nebuvo rengėjų įspėti, kad paskaitoje ir simpoziume dalyvaus ir Vladimirovas, Sovietų Sąjungos pareigūnas Jungt. Tautose. Dėl šio nekorektiškumo, kuris kitų vadinamas apgaule, ir Simpoziume dalyviais buvo pakviesti Ramūnas Girnius, Skir-

Ką daro Vlikas? Panašiais klausimais keletas asmenų skambino redakcijai, reikšdami ne tiek paklausimą, kiek nustebimą dėl Santaros Sviesos susirengto pranešimo ir simpoziumo lapkričio 19 New Yorke.

Su nustebimu minėjo, kad po pranešimo vykusiam simpoziume jo vadovas V. Rastenis, insituojant Sauliui Šimoliūnui, davė balsą Vladimirovui. Su nustebimu dėl to, kad V. Rastenis yra narys delegacijos, kuri Pavergtos Europos Seime atstovauja Lietuvai, yra taip pat Vliko leidžiamų Eltos informacijų redaktorius, o Vladimirovas yra Lietuvą pavergusios Sovietų Sąjungos pareigūnas J. Tautose.

Skambinusieji su pasitenkinimu minėjo, kad po dr. V. Kavolio pranešimo apie pasiklydusį žmogų M. Jasaitis, vienas iš Santaros Sviesos steigėjų, reagavo patarimu pranešėjui: pirma susipažinti su kalbamais dalykais ir pačiam juos išsiaiškinti, o paskui tik eiti kitiems aiškinti. Jis iš susirinkimo išėjo.

Su nustebimu minėjo, kad susirinkime dalyvavę Vliko valdybos nariai B. Bieliukas ir A. Vedeckas išgirdę pristatant kalbėti Sovietų Sąjungos pareigūną Vladimirovą, neparodė jokios reakcijos.

Ką tai reiškia? — teiravosi skambinusieji. Redakcijos žmonės tegalėjo atsakyti: reikėtų, kad pranešėjas turėjo pagrindo kalbėti apie "pasiklydusius lietuvius"; jiems įrodyti turėjo čia gyvas iliustracijas — ar jos būtų imtos iš garbingų ar iš dar garbingesnių organizacijų. Tikėkim, kad tos pačios organizacijos pasiryš "ką padaryti". Po tokio "paaiškinimo" beli-

ko kreipti dėmesį į faktą, kad šis New Yorko Santaros-Sviesos epizodas papildoma sąrašą tų Santaros-Sviesos veikėjų, kuriuos Alg. Budreckis straipsnyje T. Sarge nurodė "šaknų netekus" ir davus politinį toną jaunimo kongreso rezolucijom (žr. Darbininke spaudos apžvalgą, lapkričio 11). Tie veikėjai čia išryškėjo pirmininkas Saulius Šimoliūnas ir A. Kiznis, buvęs redaktorius "Darbo", kurį soc. demokratai laikraščio leidėjai sustabdė dėl laikraščio tendencijų pripažinti okupacinę padėtį.

Dėmesio vertas ir būsimasis faktas — tie patys New Yorko Santaros-Sviesos veikėjai, kurie čia bendradarbiavo oficialiai su Sovietų Sąjungos pareigūnu, dalyvauja ir minėjimo rengime dr. K. Griniui, buvusiam nepriklausomos Lietuvos prezidentui.

Gal tai dar viena iliustracija apie "pasiklydusius žmones".

— Valstybės departamentas lapkričio 18 išsikvietė Sovietų atstovą Dobryniną ir pareiškė susirūpinimą dėl Amerikos piliečio Vladimir Kazan-Komarek suėmimo Prahoje. Spaudai pareiškė, kad incidentas galys atsliepti santykiam tarp Amerikos ir Čekoslovakijos.

— Valstybės sekr. Rusk pareiškė, kad oro puolimai Vietname gali būti sustabdyti Kalėdų metu. Bet tai priklausys ir nuo Vietkongo — ar jis norės puolimus sustabdyti.

— Bavarijoje po lapkričio 20 rinkimų krikščionys socialai turės parlamente absoliutinę daugumą — iš 204 atstovų turės 110. Rinkimai laikomi asmeniniu laimėjimu Straussui.

dalinį, 40 vyrų, apsupo prie Cambodijos sienos š. Vietnamo reguliarios kariuomenės dalinys — 400 vyrų. Kautynės truko keturias valandas. Amerikiečiai prašė savo artileriją ir lėktuvus bombarduoti tiesiog jų pačių pozicijas, kad daugiau priešų būtų sunaikinta. Kai atėjo pagalba ir komunistai pasitraukė į džungles, amerikiečių dalinio bebuvo likę tarp gyvųjų tik 3, aplinkui buvo 102 žuvę priešininkai.

Generolo atsiliepimas:

Gen. Westmoreland pasikalbėjime su U.S. News and W. Report lapkričio 28 sako: Nėra jokios abejonės, kad mūsų jauni amerikiečiai, mūsų laisvos bendruomenės produktas, su dideliu pasididžiavimu atlieka pareigą, jiems skirtą. Tai žmonės, kurie turi aiškų tikslą. Ir jei vyriausybė juos siunčia į Vietnamą misijos, kurią jie supranta... jie įveda visą savo širdį ir sielą; jie susitelkia į uždavinio atlikimą, nesidairydami pro petį atgal.

Pačiose Jungtinėse Valstybėse yra tam tikras kiekis demonstracijų ir vaidinimų, kuriuos vykdo mažas procentas suklaidintų jaunuolių, kurie nepažįsta faktų ir kurie yra nusistatymo, visai kitokio nei jaunu amerikiečių vidurkis.

Lietuvio laiškas:

Lietuvių, kuriam tenka kario pareiga Vietname, laiške savo seseriai įdėjo pavyzdžiū lapelių, kokius jis randa išmėtytus prie savo pozicijų. Vienas toks lapelis yra pasirašytas "May Second Movement in U.S.A.". Jame remiasi ir anglų "filosofu" Bertrand Russell karių nuotakai pakirsti. Dėl tų lapelių ir dėl propagandos Amerikoje jis rašo seseriai, kad juos "labiausiai pykina vakariečių politikų ir "filosofų" kalbos".

Ten amerikiečių jaunimas kitoks ir nesiduoda komunistų suklaidinamas taip, kaip maža dalis panašaus jaunimo pačioje Amerikoje, kuris virsta komunistų įrankiais.

TEGUL JIS LIEKA ATOSTOGOSE...

jei nežino, kokis skirtumas tarp kapitalizmo ir komunizmo

Waite Lippmann, įtakingas kolumnistas, naudojosi ypatingu prezidento Kennedy pasitikėjimu. Skelbė, kad prezidentas tariasi su juo net dėl kai kurių skyrimų. W. J. Tribune per eilę nr. skelbė, kad Lippmannas dar esą atostogose ir po jų ims rodytis Lippmanno straipsniai. Po pirmo tokio straipsnio pasirodė tame pat laikraštyje ir John P. Moran laiškas — patarimas:

"Jūs turėtumėt leisti Walter Lippmann pasilikti ir toliau atostogose. Jo pirmas straipsnis po atostogų per visą tūkstantį žodžių visa, ką jis iš tikrųjų norėjo pasakyti, sutelpta į vieną jo sakinį: "Skirtumai tarp kapitalizmo ir komunizmo nustojo buvę ideologiniai ir daros labiau vadovavimai ir techninio vystymo reikalai". Mano nuomone, — rašo skaitytojas, — joks inteligentingas žmogus negalėtų tu tvirtinti. Skirtumas tarp kapitalizmo ir komunizmo, kaip jį supranta visi atsakingi žmonės, yra skirtumas tarp laisvės ir vergijos".

— Amerikos karių Vietname šiuo metu yra 358,000. Iki metų galo bus 425,000. Gen. Westmoreland pareiškė, kad karui laimingai baigti reikia apie pusės milijono.

Ne vien dėl pragyvenimo lygio kovojame...

Aiduose Nr. 7 yra paskelbtas Stasio Lozoraitis jr. pranešimas "Zvilgsnis į pavergtą Lietuvą". Pranešimas buvo skaitytas jaunimo kongrese Chicagoje. Jis paliko gerus įspūdžius

savo konkrečia ir ramia informacija. Ji žinotina ne tik Aidų skaitytojams, bet ir platesniam ratui. Didžiąją pranešimo dalį tad pakartojame ir Darbininko skaitytojams.

Stasys Lozoraitis, Jr. skaito paskaitą jaunimo kongrese

Kalbėdamas apie okupuotą kraštą, nevarginsiu statistikos ir skaičių. Juk, ne vien dėl pragyvenimo lygio kovojame. Net jeigu okupantui neįsivaizduojamu atveju pasisektų ji smarkiai pakelti, lietuvių tauta niekuomet neatsisakytų siekti laisvės, t.y. savarankiško reikalų tvarkymo savo namuose. Todėl noriu kalbėti apie bendrą padėtį, apie krašto gyventojų nuotaikas, troškimus ir pageidavimus.

Kai kitur rytų Europoje kažkas braška, Lietuva vis dar tebėra visiškai svetimųjų priklausomybėje. Jos padėtis yra blogesnė už bet kurį satelitinį kraštą. Kiekviena jos gyvenimo sritis, net ir maži kasdieniniai reikalai yra Maskvos stropiai kontroliuojami ir daugiau ar mažiau tiesioginiai tvarkomi. Net ir tie klausimai, kurie bent teoretiškai Sovietų Sąjungoje yra paliekami paskirų respublikų kompetencijoje, yra griežtai Maskvos prižiūrimi. Šitokią autonomijos stoką gali gerai pavaizduoti šis mažas bet reikšmingas faktas. Vilniuje buvo sumanyta prie universiteto rūmų pastatyti Donelaičio pa-

minklą, tačiau nuo tos minties buvo atsisakyta. Paminklo vietoje buvo pastatytas mažas biustas. Priežastis — labai paprasta. Paminklui būtų reikėję prašyti Sovietų Sąjungos centrinę įstaigą leidimo, o biustui tokio leidimo nereikėjo. Klųstų, kurie prileistų, jog vadinamoji lietuviškoji komunistų valdžia šiandien gali laisvai administruoti kraštą. Dirbančiųjų skaičius įvairiose įstaigose yra griežtai nustatytas, ir be Maskvos leidimo jo niekas negali didinti ar mažinti. Tuo būdu sovietai ir gali koncentruoti reikalingą darbininkų ar tarnautojų skaičių ten, kur jiems atrodo reikalinga, o ne ten, kur būtų naudinga kraštui. Ten pat Maskvoje tvarkomi Lietuvos bažnytiniai klausimai, duodami paskiriems asmenims leidimai išvažiuoti į užsienį arba net į kitus satelitinius kraštus, vykdomi valdininkų bei tarnautojų skyrimai. Tačiau suminėju eilę mažų pavyzdžių. Mums, laisvėje gyvenantiems, jie atrodo nesvarbūs. Tačiau jie kartu su visiška ūkinio, socialinio, kultūrinio ir politinio gyvenimo kontrole leidžia Lietu-

vos gyvenimui vystytis tikrai sovietų norima linkme. Paminėti maži faktai taip pat parodo, kaip yra sunku, net ir smulkiuose reikaluose, priešintis sovietų įtakai.

Pasipriešinimo, bandymo išgauti daugiau autonomijos, iš visų komunistinių kraštų Lietuvoje yra bene mažiausiai. Todėl nenuostabu, kad lietuviai komunistai yra pati pastoviau-

sia komunistinio bloko vadovė. Jie mokėjo prisitaikyti prie Stalino, jie sugyveno su Malenkovu, jie pritarė Bulganinui ir sutiko su Chruščiovu. Dabar jau ir Chruščiovo nebėra, o Paleckis ir Sniečkus vis dar tebesilaiko valdžios viršūnėse. Atrodo, kad tik senatvė tegalės juos įveikti. Aišku, už tokią privilegiją reikia mokėti tam tikrą kainą. Ją Lietuvos komunistinė valdžia ir moka tautos sąskaiton. Nėra ko tikėtis, kad kaip tik senatvėje jie rastų naujos energijos pasukti kitokių keliu, nebent pati Maskva jiems leistų tą padaryti. O vis tik kaip tik Sniečkus savo rankose koncentruoja daugiausia galios. Pas jį subėga visi siūlai ir per jį nu-eina į Maskvą. Per Sniečką Maskva valdo Lietuvą. Tačiau vėl nereikia galvoti, kad šiandieninės vadinamos valdžios žmonės daug gali. Tai liudija kitas mažas pavyzdys. Kai prieš keletą metų vienas viceministras su turistų grupe nuvyko Suomijon, tai jis nei vienai akimirklai negalėjo palikti grupės ir buvo lygiai grupės vedėjo prižiūrimas, kaip ir visi kiti. Ne jis, viceministras, o grupės vadovas buvo aukščiausias valdžios autoritetas.

Taigi, šalia valdžios ir partijos, Lietuvoje, kaip ir kitur Sovietų Sąjungoje, yra dar ir kita galingesnė jėga, tam tikra instancija, kaip ją vadina žmonės, kuri ir po Stalino mirties ir po Chruščiovo vadinamos liberalizacijos, viską seka ir viską gali. Mums net sunku išsivaizduoti, kaip šitoji instancija dirba ir kur ji yra įfiltravusi ne tik pačiame krašte, bet

ir užsienyje. Jos bijo paprasčiausias pilietis ir aukščiausias valdžios žmogus. Niekas nėra tikras, kad jo bendradarbis ar net valdinyš nėra tos įstaigos užangažuotas ir neperduos jai neatsargaus žodžio. Tiesa, šiandien krašte nėra stalininio teroro — masinių išvežimų ir sušaudymų. Tačiau baimės, netikrumo jausmas tebėra. Ir jo pakanka, kad bet koks laisvesnis nuomonės reiškimas būtų suvaržytas. Iš užsienio atvažiuosiam nelengva pajusti tą baimės jausmą ir pamatyti, kokiomis priemonėmis vyksta nuolatinis ne tik gyventojų, bet ir svečių nuolatinis sekimas, daiktų patikrinimas, filmų peršvietimas ir pan. Įdomus vieno italų žurnalisto nuotykis. Kai jis panorė iš Rygos traukiniu nuvykti į Vilnių, jam buvo pasakyta, kad jis turės skristi lėktuvu. Kai jis vis tiek sėdo į traukinį, jo vagonas buvo atkabintas. Norom nenorom reikėjo lėktuvu skristi.

(Bus daugiau)

Lietuvoje

BE VĒLINIŲ NEAPSIEINA NĒ BOLSEVIKAI

Uolieji rusų bolševikų pataikūnai Lietuvoj stengiasi paversti savo tikslam tradicines šventes. Tokios varžybos vyksta ir dėl Vėlinių. Šiemet tos varžybos negarinsamos plačiu mastu, bet jas paliudijo bent trimpas pranešimas iš Skuodo: "Mirusiųjų pagerbimo diena surengta Skuodo rajone, Kulų kapinėse. Čia buvo uždegtas aukuras, skambėjo iškilmingi R. Roždestvenskio "Rekviam" žodžiai."

Iškilmė surengta lyg ir pagerbti masinių žudynių aukom, nes tose kapinėse esą palaidota "trys tūkstančiai tarybinių piliečių, sušaudytų pirmosios Didžiojo Tėvynės karo dienomis". Tačiau iškilnių dėmesys daugiausia buvęs nukreiptas į "vaduojantį Skuodą" žuvusių karių kapus, ypač į "Tarybų Sąjungos Didvyrio" M. Čebodajevo kapą.

(Elta)

timšaliui studentui. Tokios organizacijos, kaip Afrikos institutas arba Rytų studijų institutas yra ne kas kita kaip šnipų mokyklos.

Net ir meno sritis nėra laisva nuo KGB kontrolės. Rusų kilmės amerikietė Natalija Bienstock, impresarijus Sol Hurok sekretorė, 1962 buvo KGB užverbuota sekti, kaip elgiasi sovietų artistai nuvykę į Vakarus.

Dr. V. Mar.

Dimitrevac ir Kiselev arestuojami Rejkjavike

DESCRIPTION NOTES SUR LE TITULAIRE

Occupation: BUTCHER

Place of Birth: LINCZ CZECHOSLOVAKIA

Date of Birth: 8 NOV 1903

Presented Residence: CANADA

Height: 5FT 10 INS

Color of Hair: BLUE

Color of Eyes: BROWN

Visible distinguishing marks: None

PHOTOGRAPH OF BEARER PHOTOGRAPHE DU TITULAIRE

Sovietų šnipo padirbtas pasas

PER METUS IŠVARĖ 50 SOVIETŲ DIPLOMATŲ Sovietų mokslo žvaigždės (2)

SVEDŲ RADARAS

Per paskutinius porą metų, vien iš to, kas buvo paskelbta spaudoje, matyti, kad su viršum 50 sovietinių diplomatinų pareigūnų buvo susekti šnipinėjant ir išvyti arba paskelbti nepageidaujamais vakarų valstybėse. Tarp jų dauguma buvo tokių, kurie slapta rinko mokslines ir technines žinias. Pvz. Sergej S. Pavlov, rusų Aeroflot oro linijos atstovas Prancūzijoje, 1965 vasario mėn. buvo susektas renkas žinias Prancūzijos pramonės srityje. Igor Loginov, sovietų oro laivyno vice atašė Prancūzijoje, špionažą mokslinėje srityje 1965 balandžio mėn. atidengė Reuterio žinių agentūra. Prancūzų spauda rašė, kad Loginov, siunčiamas į Maskvą, buvo saugojamas, iki išėdo į lėktuvą: jis išsivežė prancūzų atominės bombos dokumentus ir planus. Anatolij Y. Byčkov, prekybos atašė ir Vladimir N. Poluškin buvo kanadiečių susekti renką ekonominio ir techninio pobūdžio žinias. Tai buvo informacijos apie elektroninius įtaisus Kanados kariuomenėje.

1966 sausio mėn. Vakarų Vokietijoje šeši sovietų piliečiai buvo susekti šnipinėję pramonės ir mokslo srityje. Tai buvo A.M. Kuznecov, B. L. Saričev ir M.M. Spagin — prekybinės misijos nariai, I. Modnov,

Maskvos radiotelevizijos atstovas, J. Saljutin, sovietų atašė, ir I. Jakovlev, Tasso korespondentas.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1966 sausio mėn. UNICEF tarnautojas Vadim Isakov buvo paprašytas išvykti iš JAV, nes buvo susektas bandęs nupirkti kai kurių technišku dalių, vartojamų erdvėlaiviuose ir bandymų stotyse.

Jei sieksime kiek toliau į praeitį, tai, be jau minėtų Fuchs ir Pontecorvo, rasime visą eilę sovietų šnipų, bandžiusių surinkti ir išgauti svarbių mokslinių ir techninių žinių Vakarų valstybėse.

1956 m.: P. Mirošnikov išvytas iš Švedijos, nes buvo nupirkęs informacijas apie švedų radarą. V.I. Petrov buvo išvytas iš UNO dėl špionažo Amerikos aeronautikos pramonėje.

1957 m.: Majoras Jury P. Krilov, Sovietų ambasados JAV karo atašė, buvo paprašytas dingti iš JAV, nes bandė įsigyti slapty elektroninių instruktų. S. Smirnov buvo išvytas iš Danijos.

1958 m.: N. I. Kuroškin išprašytas iš JAV, o A. Solovjev iš Italijos dėl šnipinėjimo tuose kraštuose.

1961 m.: J. Baranovski ir generolas majoras V. Nikolski buvo išvyti iš Švedijos ryšium su garsia generolo Wenersshoveno šnipinėjimo Sovietų Sąjungos naudai byla.

Sąjungoje, arba iš įvairių mokslinių konferencijų dalyvių Sovietų metodas žinomas — sukompromituoti svetimašalius ir paskui šantažu išgauti iš jų žinias. Tačiau tokie atvejai sunkiai dokumentuojami, nes aukos stengiasi nutylėti savo nemalonią patirtį. Tipiškas atvejis yra to vokiečio, kuris bendradarbiavo su Spaginu ir Kuznecovu viliojamas, kad už paslaugą jo žmona galės atvykti pas jį iš Rytų Vokietijos.

Sovietai, norėdami išgauti žinių, plačiai vartoja asmenų sukompromitavimą seksualiniu pagrindu. Šioje srityje niekas negali būti tikras ir saugus, jei jį KGB pasirinko auka. Net jei tikrovėje nebūtų duota tam nė mažiausio preteksto, sovietų saugumas gali pateikti sumanias sumontuotas nuotraukas, pristatyti asmenų, paliudijančių apie to asmens iškrypimo polinkius, arba kaltinimus verkiančių viešbučio patarnautojų dėl neva jų išprievartavimo ir pan.

"MAINAI"

Net ir kultūrinių mainų plane nuvykę į Sovietų Sąjungą mokslininkai ir profesorai kartais yra patyrę KGB "svetinigumą". Šios rūšies tipinga auka buvo Yale universiteto profesorius F. D. Barghoorn. Jį 1963 m. sovietų policija areštavo ir apkaltino šnipinėjimu. Po poros savaičių, Amerikos valdžiai paspaudus, Barghoorn buvo paleistas su apgailėstavimu dėl įvykusios "klaidos".

Tie asmenys, kurie nuvyksta į Sovietų Sąjungą pagal kultūrinio bendradarbiavimo mainus, rizikuoja būti savavališkai ir be jokio pagrindo areštuoti ir apkaltinti šnipinėjimu. O ir tikslas, dėl kurio jie atsiranda Sovietų Sąjungoje ne visada galima atlikti. Sovietų slaptumo manija yra tokia didelė, kad istorijos studentam neleidžiama pasinaudoti archyvine medžiaga. Joks Amerikos politinių mokslų studentas, kuris domisi Sovietų Sąjungos valdymo forma, nėra gavęs vizos į Rusijos universitetus. Sovietų bibliotekų vedėjai sprendžia, kokias knygas duoti skaityti sve-

1963 m.: Islandijos vyriausybė suėmė Sovietų Sąjungos ambasados Rejkjavike tarnautojus L. Kiselev ir L. Dimitriev dėl šnipinėjimo oro laivyno bazėje Keflavike.

1964 m.: Kanados vyriausybė turėjo išvyti Izvestijų korespondentą V. V. Tarasov pagautą šnipinėjant. V. I. Solomatina ir G. B. Suvorov buvo išprašyti iš Anglijos — vis dėl šnipinėjimo.

KITASALIŲ SANTAZAS

Sunkiau yra paskaičiuoti konkrečiai tas pastangas, kurių dėka sovietų informacijos taryba, kad išgautų kuo daugiau mokslinių ir techninių žinių iš asmenų besilankančių Sovietų

Klaus Fuchs

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

S & G MEAT CO.
PRIME MEATS & POULTRY
BEEF - LAMB - VEAL - PORK

74-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuovės atviro kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuovėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes partipiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite — skambinkit daugiausia patyriusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Gėrantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (The Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenermatos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINE KOMISIJA.

Stralpanius ir korespondencijas redakcija tasia savo nuofiora. Nenaudoti stralpaniniai saugomi ir gražiam autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpaniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbinių turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Padėkos savaitėje

Amerikoje yra gražus paprotys — dėkoti. Įvesta net specialiai Padėkos diena... Padėka nėra tik mandagumo formulė. Padėka išreiškia žmogaus išpažinimą, kad jis priklauso nuo kito; kad tas kitas jam yra padaręs gero; kad tarp dovanotojo ir apdovanotojo yra solidarumo ryšys.

Padėkos diena, prieš šesdėmi į kalakutais apkrautą stalą, galėtume mintimi apibėgti tuos, kuriems anas mūsų dėkingumo jausmas priklauso. Ar dėkingi esame Dievui už gvybę, sveikatą, laisvę, protą? Ar dėkingi šiam kraštui už globą? Ar dėkingi asmenim ir įstaigom, iš kurių sulaukėm sau ar savo kraštui paramos?

Štai neseniai kreipėmės į JAV senatorius, prašydami paremti Lietuvos rezoliuciją senatė. Ar visi tuo pačiu uolumu sugebėjom jiems padėkoti? Daugelis esam pasinaudoję JAV vyskupų NCWC ir lietuviško Balso pašalpa. Padėkos dienos savaitgalį vykdomas NCWC vartotų rūbų vajas, o taip pat Balso vajuos menuo. Kiek patogių isikūrė, ar prisimenam dėkingumo pareigą tom įstaigom, kad jos ir toliau galėtų vykdyti gailėstingumo darbus?

Kad Padėkos diena neišvirsutų tik į kalakutų dieną, būtina, kad sotieji prisimintų alkanuosius, apsvilkusieji — nuoguosius!

Solidarumas diktuoja ir antrai pusei dėkingumo jausmą — įstaigų dėkingumą asmenim. Štai Chicagoje Padėkos dienos savaitgalį Balfas renkasi tryliktojo seimo. Telydi mūsų dėkingumo jausmas šią labdaros įstaigą, kuri parodė, kad ji moka pagerbti ir tuos, kurie ją remia ir ja pasitiki. Seimo proga Balso vadovybė paruošė ir

išsiuntinėjo išsamią veiklos apyskaitą su pajamų bei išlaidų smulkiais pranešimais. Gaila, kad spalio 19 toje pat Chicagoje vykęs 26-asis Alto suvažiavimas buvo tuo atžvilgiu nusiskriaustas, kada oficialaus korespondento spaudai skirtas pranešimas suminėjo sveikintojų mintis, bet terado reikalo tesuminėti faktą, kad finansinė apyskaita suvažiavimo buvo priimta. O kokios tos išlaidos, pajamos nutylėta, lyg Altas ir jo aukotojai nebūtų tuose srityje ko pažymėtino nuveikę.

Tarp eilės kitų suvažiavimų Padėkos dienos savaitgalio proga su simpatija sekam Studentų sąjungos suvažiavimą Torontė. Iš paskelbtos programos matyti, kad suvažiavimas turėtų pratęsti sąjūdį, kilusį iš jaunimo kongreso. Sekdami šį suvažiavimą kaip lietuviško jaunimo solidarumo išraišką, linkėtum tik vieno — kad suvažiavimas padarytų naują žingsnį po kongreso, baigdamas jaunimo metus jaunesnes savarankiškesne dvasia, kurią jaunimo kongrese buvo prislopinusi netikro liberalizmo pluta.

Padėkos savaitę ne už viską tenka tik dėkoti. Tenka ir nemaloni dalis — paprotėtuoti. Antai protesto vertas Pan American kvietimas per N. Y. Times lapkričio 21 veik visa puslapi lankytis Europoje jos kompanijos lėktuvais. Kompanija pridėjo ir Europos žemėlapi. Tame žemėlapyje, deja, veltui ieškotum Lietuvos, Latvijos, Estijos. Tokis žemėlapis prašosi laišku iš baltiečių ir jų draugų, kad jie negalės pasinaudoti Pan American paslaugom ir kitais atvejais, jei ji duoda klaidinančias žinias tokiais žemėlapias.

J. VAISNORA, MIC

ROKITAI

(5) Rokitai savo ligoninę buvo pavyzdinčiai sutvarkę: laikė atskirai sergančius vyrus, atskirai moteris. Vyrų visados buvo apie 35, moterų 32 (tik turėta ligoninėje vietos). Rūpinosi jų ne tik kūno, bet ir dvasios reikalais: kas rytą ligoniai, kurie galėjo išklaudydavo mišią. Sekmadieniais iš seminarijos atėdavo du klierikai dėstyti ligoniam katekizmo.

Vysk. Valančiaus laikais (apie 1850 m.) Varnių rokitų ligoninės direktorium buvo Žagarės altaris kun. Pranciškus Jagminas, kuris 1838 pastatė ligoninę naujus rūmus.

Kai po 1831 m. sukilimo iš rokitų valdžia atėmė žemę, ligoninė negalėjo toliau išsilaikyti. Tada vyskupas iš rokitų ligoninės padarė kunigų pataisos namus ir juos pavedė valdyti rokitams. Kai 1864 m. galė vysk. Valančiaus su visomis vyskupijos įstaigomis buvo perkeltas į Kauną, Muravjovo įpėdinis Kaufmanas liepė uždaryti ir kunigų pataisos namus. Vys-

skupas Valančius atgailojančius kunigus išskirstė po Raseinių, Zem. Kalvarijos ir Kretingos vienuolynus. Rokitai, netekę darbo, išvažiavo į Kęstaičių vienuolyną. Namas ir žemė buvo valdžios atimta, tik rokitų bažnytelė palikta vyskupo globai, kuris ją pavedė valdyti Varnių klebonui.

2) Kęstaičiuose

Kęstaičių dvaro valdytojas Antanas Šaudys-Rimgaila, matydamas, kaip naudinga yra rokitų veikla Varniuose, sumanė įkurdinti rokitus ir Kęstaičiuose. Tam tikslui, gavęs vysk. Stepono Giedraičio pritarimą, 1783.III.31 padovanavo rokitams 18 valakų žemės su 38 baudžiauninkais su sąlyga, kad jie įsteigtų bepročiams ligoninę. Karalius Augustas III tais pat 1783 m. Rimgailos dovanojimą patvirtino ir davė teisę Kęstaičiuose įvesti turgus bei laikyti smuklę. Be to, Rimgaila savo lėšomis pastatė bažnyčią ir ligoninę. Pop. Pijus VI atskira būle įsteigė toje ro-

kitų bažnyčioje šv. Roko ir šv. Sabastijono atlaidus ir atsiuntė šv. Roko relikvijų, kurias vyskupas įsakė viešai išstatyti žmonėms garbinti.

Pirmasis Kęstaičių rokitų viršininkas buvo Matas Virkuckis, kuris 1786 m. padovanavo savo iš tėvų paveldėtą dalį — 900 rub. rokitų ligoninei. Martynas Gaurilavičius įsteigė prie Kęstaičių bažnyčios altariją ir altarisui užrašė 1850 rub. Kaip ir Varniuose, rokitų ligoninėse direktorius buvo kunigas altaris-tas, gaudavęs iš ligoninės algos 13 rub. metams. XIX a. viduryje Kęstaičių altaris-tas ir ligoninės viršininkas buvo kun. Mykolas Varnilavičius.

Nors Kęstaičių steigėjas buvo pastatęs sąlygą, kad ligoninėje būtų apie 12 ligonių, tačiau jų būta visą laiką apie 30. Juos aptarnaudavo paprastai 3 rokitai.

Kęstaičių rokitų bažnyčia ir ligoninė 1808 m. sudegė, bet 1820 m. buvo pastatyta nauja medinė bažnyčia ir ligoninė. Kai rusų valdžia po 1831 m. sukilimo atiminėjo iš vienuolynų žemes, ir Kęstaičių rokitai neteko beveik visos žemės (palikę ta tik 33 dešimtinės pelkių ir smėlyno), tada jie nepajėgė išlaikyti ligoninės, ir todėl vyskupas 1843 m. įsteigė kunigų invalidų namus, kuriuos administravo rokitai. Tokių kunigų invalidų paprastai būdavo 6-7.

Pagaliau rusų valdžia, perse-

kiudama ir naikindama paskutinius dar užsilikusius Lietuvoje vienuolynus, 1886.VIII įsakė Žemaičių vyskupui M. Palilioniui, kad uždarytų Kęstaičių bažnyčią, rokitų vienuolyną ir kunigų invalidų namus, o visą turtą perduotų Skuodo pravoslavų kunigui. Vyskupui delisiant tą įsakymą vykdyti, policija išvežė kunigus invalidus ir juos globojusius rokitus į Kretingos vienuolyną. Apylinkės žmonės subruzdavo neleistai uždaryti bažnyčios. Jie būriais susirinkę dieną naktį saugojo bažnyčią. Kauno gubernatorius Melnickis matydamas, kad žmonių gražumu nebus galima perkabėti išeiti iš bažnyčios, nutarė pavartoti jėgą. 1886.XI.19 atvyko į Kęstaičius trys eskadronai kazokų. Buvo iššaukti Alsedžių dekanas kun. Tamošauskas ir klebonas Mažeika, kurie turėjo perkabėti žmones nesipriešinti; jie turėjo iš bažnyčios išnešti Švč. Sakramentą. Kai žmonės ir kunigų raginimo nepaklausė, gubernatorius įsakė kazokams įsiveržti į sausakimšai prisigrūdusią bažnyčią ir žmones jėga išmesti.

Prasidėjo nelgijos kautynės, klyksmas, priešinimasis. Jėga išvestuosius žmones kazokai apdaužydavo ir uždarydavo vienuolynę. Vakare juos išvežė į Telšių kalėjimą. Saugotojus nuagalėjus, iš bažnyčios išnešus šventenybes, kazokai ėmė bažnyčią naikinti: kirviais suka-

pojo altorius, kryžius, sakyklą, klausyklas, šventoriuje sunaikino kryžiaus kelių koplyteles, sudaužė paveikslus, bandė nuversiti bokštą ir nuplėšti stogą. Sumintieji apie 30 asmenų netrukus buvo paleisti, sumokėjus už kiekvieną po 300 rub. Bažnyčios rektorius kun. Juknevičius buvo apkaltintas kurstęs žmones priešintis ir išretmas penkeriems metams į Vologdos guberniją.

Taip liūdnam baigė savo gyvyvą paskutinis rokitų vienuolynas Lietuvoje.

7. ROKITAI KAUNE

Kaune yra nedidelė, sena šv. Gertrūdos bažnytelė. Kada ji statyta, nėra tikrų žinių. Rašytuose šaltiniuose ji pirmą kartą paminėta 1503 m. Ji tada stovėjo prie kelio į Vilnių, užmiestyje. Prie jos dar XIX a. buvo kapai, todėl ji galėjo būti kapų koplyčia. Po XVII a. karų ji stovėjo nenaudojama.

Vandžiogalos klebonas kun. Petras Novomieskis 1750 m. įsteigė prieme bažnytelės ligoninę, skirtą ypač proto liga sergantiems. Vilniaus vyskupas, kurio vyskupijai tada Kaunas priklausė, steigimo aktą patvirtino 1751.III.10. Ligoninei apdarnauti buvo pakviesti iš Vilniaus rokitai. Jų išlaikymui fundatorius paskyrė nemažą pinigų sumą. O ligonių išlaikymui rokitai rinko aukas iš žmonių. Ligoninė tuojau buvo perpil-

AUGUSTINAS UPENAS

taupome dideliuose dalykuose (čia tenka atsiminti neseniai Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto paskelbtą raginimą taupyti), prarandame buitineose smulkmenose... Buitiniuose reikaluose mes kai kur nė kiek nepažengėme toliau prieškarinės epochos ir darome gėdą Fogo amžininkam". O kas gi gyventojam labiau rūpi, jei ne buitiniai reikalai. Sunkaus okupacijos jungo slepantiems ne taip svarbu, ar jų praktikuoti pinigus ryšąs erdvės laivas nuvežs rusus į mėnulį ateinančiais metais ar po penkmečio, ar karo lėktuvai skris keletą kilometrų per valandą greičiau ar lėčiau, ar fabrikai pagamins kasmet keliasdešimt raketų daugiau ar mažiau. Žmonėms svarbu, kad jie šandien turėtų ką ant duonos užsupti, drabužį apsirengti ir stogą ant galvos. Deja, jei sovietiniai pilietis nori nuo alkio, šalčio ar lietuaus apsiginti, jis privalo ilgose eilėse stovėdamas vargti arba ilgus metus begaliniuose sąrašuose sukančes dantis laukti. Ir vis prašyti, maldauti, visiems linkio-ti ir "tepti".

"Jokio pirkinio šiandien ne-

isigysi, nepastovėjęs prieš tai eilėje prie kasos. Išskyrus, tiesa svaiginamuosius gėrimus... Sialiuose, kaip praneša skaitytojai, duonos parduotuvėse... eilės stovi. Sostinėje daržovių parduotuvėse viskas gražiai lentynose išdėstyta, matosi. Bet pamėgink pajudinti bent vieną kopūsto galvą. Irgi eilės stovi... Ir nors ne visada besivėluojančio autobuso laukiantis žmogus ar eilėje stovintis pilietis kažkur labai skuba ir vėluojasi — jis vis tiek nervinasi". Tai ne mūsų prasimanymai, bet komunistinio laikraščio žodžiai.

Iš pasikalbėjimo, atspausdintame tame pačiame puslapyje, su Palangos kurorto naujo projekto architektė Meškonyte matyti, jog ir toje puikioje varšvietėje atostogavimo malonumams temdo stovėjimas ilgose eilėse prie valgyklų. Tai tikrai savotiškas būdas išsėtis. Links-

so šamojaus mėgėjai sako, kad eilėse laukti dabar nereikia tik komunistinės spaudos. Stovėjimas eilėse yra tapęs tautiniu sovietų sportu ir net menu.

Niekur laukti nereikia tik naujosios klasės nariam — sovietinei bajorijai. Jie turi tarpybinius ir nuosavus automobilius, savas krautuves, nuosavus namus. O jei kurie dar nespėjo ar dėl žmonių akių nenori namų išigyti, tie be jokio laukimo gauna gerus butus, kelialapius ir geriausius šalies kurortus, nemokamas keliones lėktuvais.

Ilgos eilės Sovietijoje liudija, jog komunistų partija, pasiėmusi pareigą viskuo aprūpinti gyventojus, neįstengia jos atlikti. Neleisdami žmonėm patiem rūpintis savo reikalais, komunistai stabdo pažangą ir laiko liaudį nepratekliuose.

DABAR MES VISI DEKOJAME...

Kas yra buvęs Norvegijoje ir klausėsi ten besikalbant žmones, po kiek laiko jis galėjo pastebėti, kad pasikalbėjime norvegais dažnai vartoją žodėlį "takk". "Takk, megen takk, tusend takk, mange tusend takk" — "Ačiū, labai ačiū, tūkstantį ačiū, daug tūkstančių ačiū" — taip išgirsti visur besinėkant nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro. Niekur nėra tiek daug "ačiū", kaip Norvegijoje. Tai yra gražus paprotys.

Dėkingumas yra dorybė, kuri išplaukia iš teisingumo dorybės.

Gražu, kad Dievui dėkoja pavieni žmonės, bet dar gražiau, kai padėką išreiškia viešai tiktintieji, bendruomenės, ištisos valstybės ir tautos už atskirų žmonių ir bendrai visų kartu gautas iš dieviškosios Apvaizdos gėrybes bei malones. Viduramžiais tokias viešas padėkas ruošdavo krikščioniškos šalys ir atskiri miestai.

Afrikos smėlio tyruose yra tokia Bayonne's apylinkė. Skurdėnį kraštą vargu surasi. Tik šiurkšti žolė ir dygūs erškėčiai ten kur ne kur auga. Bet tame krašte iš gilios senovės yra išlikęs paprotys švesti ypatingą šventę. Kai tik susprogsta erškėčiai, visų kaimelių-oazių gy-

ventojai pasiskina po erškėčio šakelę ir eina į bažnyčią, kad kunigas jas pašventintų. Gili yra šio seno jų papročio prasmė. Ties skurdo prapausti žmonės nemurma prieš Dievą, bet dėkoja jam už tas menkutes gėrybes, kurias gauna, kaip anas evangelijos svetimšalis nuėjo ir padėjo Viešpačiui.

Pavyzdžių randame ir JAV-bėse. Čia švenčiama "Padėkos Diena" — lapkričio ketvirtos savaitės ketvirtadienis. Jos pradžia siekia 1621, kai Plymouth kolonijos valdytojas paskelbė viešą maldos ir padėkos dieną, kuri būdavo minima rudenio — po derliaus nuėmimo. Šią padėkos šventę galutinai nustatė JAV prezidentas 1939 ir įvedė kaip tautinę šventę, idant visi dėkoti Dievui už jo palaimą tautai ir žmonėm.

Senovės graikų išminčius Epiktetas savo raštuose paliko gražių padėkos išsireikškimų: "Zmogau, nebūk nedėkingas savo aukščiausiai Jėgai, bet atsi-lygink dėkingumu už viską, ką esi gavęs: už gvybę ir kas palai-ko ją, už vaisius, vyną, aliejų, bet labiausiai būk dėkingas už savąjį protą, kuris tau vadovauja, kad jais tinkamai naudotumeis".

Padėka už išlaisvinimą Dievui iš Dachau KZ, 1945 m. balandžio 29. Jėzuitas J. Lenz, buvęs KZD, savo parašytoj knygoj "Christus in Dachau" rašo: "Aną vakarą generolas Patton (Patek), kuris vadovavo amerikiečių 7-tos armijos 45-tajai divizijai, kreipėsi į Dachau KZ belaisvius, kad jie susirinktų parodos aikštėje. Jis savo plieno šalmu mosavo į juos iš sargybos bokšto, iš to paties bokšto, iš kur dažnai ir taip grėsmingai dardėjo kulkslovakidžiai. Pamažu sumišimas apajoj liovėsi, kai jis maldavo tylos."

"Visgi Dievas yra geras!" — jis prabilo. — "Čia, šioje vietoje, tiek daug pasibaisėjimo. Jis dovanuoja jums išgelbėjimo valandą! Todėl pridera mels-tis!" Tuomet jis pradėjo garšiai mels-tis ir ant stovyklos padarė kryžiaus ženklą."

"Po kurio laiko džiūgaujanti minia kiek aprimo. Mus kunigus — jų dar buvo 1240 stovykloje — sušaukė į koplyčią 8 val. vak. Sausakimšai pripildė (nukelta į 6 psl.)

Rusų valdžia, persekiudama vienuolius, sunaikino ir rokitus. Iš jų buvo atimtos ligoninės ir jų fondai. Kada baigėsi rokitai Žemaičių vyskupijoje, matėme aukščia. Vilniuje jie išnyko XIX a. viduryje, nes pvz. Vilniaus vienuolynų sąrašė iš 1849 m. rokitų jau nėra. Jie buvo išsklaidyti po kitus vienuolynus, kad ten išmirtų.

(Pabaiga)

Pilgrimai eina į bažnyčią, lydimi ginkluotų sargybų

Operos pokalbis su spauda

Lietuvių opera Chicagoje švenčia savo dešimtmetį ir sukaktį atžymi lietuviškos J. Karnaviciaus "Gražinos" operos spektakliais ateinančių metų gegužės 20 ir 21. Operos rūmuose Chicagoje. Į nepriklausomas Lietuvos operos sceną "Gražina" atėjo 1933 vasario 16, 13 metų praslinkus nuo jos įsikūrimo. Į Chicago Lietuvos operos sceną ji ateina kiek greičiau — 10 metų sukaktį atžymėti. Galima tikrai džiaugtis, kad "Gražina" susilaukia visuotinio susidomėjimo išėjimo lietuviuose. Į operos šventę yra atkreipusi dėmesį ir PLB Kultūros taryba su užuominomis ta proga sukviesti ir Kultūros kongresą.

Be "Gražinos" kelias į sceną rengiam yra tikrai sunkus. Tad informacijos tiksliai lapkričio 6 Chicagoje Lietuvos operos vadovybė sukviesti spaudos atstovus informaciniam posėdžiui, kur su "Gražinos" pastatymo darbais visus supažindino operos vald. pirm. V. Radzius, vicepirm. K. Skaisgirys, chormeisteriai A. Stephens ir A. Gečas, režisierius K. Oželis, dailininkas V. Virkau ir kiti valdybos bei vadovybės nariai.

Vienas iš sunkių darbų jau padaryta — paruoštas klavyras ir orkestro gaidos. Jų yra 1,300 pusl., kai tuo tarpu "Traviatos" buvo tik 485 pusl. Viso gaidų paruošimas kainavo 6,500 dol., neskaitant to, kad operos v-bos vicep. K. Skaisgirys į šį darbą įdėjo 465 darbo valandas, už tai nereikalaudamas jokie atlyginimo. Klavyras

REPORTAŽAS IS CHICAGOS

taip paruoštas, kad jį galima išsiunumėti viso pasaulio operos teatram bei bibliotekom. Tai milžiniškos vertės darbas lietuvių krūbinei reprezentacijai. Deja, jokia lietuvių bendrinė institucija kol kas pinigais neparemė to darbo, kuris reprezentuoja ne vieną operos kolektyvą, bet visą lietuvių tautą.

Jau turint klavyrą ir orkestro gaidas (chorų repetitijos vyksta nuo pat rugsėjo pradžios), dabar akivaizdžiai kyla dekoracijų problema. Panašias dekoracijas gal galima būtų sudaryti amerikiečių operų sandėliuose, bet tada unija reikalauja samdyti 40 brangiai apmokamų unijos darbininkų dekoracijom sustatyti ir t.t., ir tai sudarytų vėl milžiniškas išlaidas. Atsižvelgiant į tai apsispręsta daryti savas dekoracijas, kurių eskizus rengia Lietuvos operos dail. Vyt. Virkau.

80-90 žmonių simfoninis orkestras kainuos 15,000 dol. Iš viso į "Gražinos" sąstatą (scenoje ir už jos) bus įjungta apie 250-300 žmonių. Nors choristai, administracija, statistai negauna jokio atlyginimo, bet, visa sudėjus į krūvą, susidaro 60-65,000 dol. sąmata. Pardavus abiem spektakliams visus bilietus (kad jie bus išparduoti, visi tikim), suplaukia pajamų apie 41,600 dol. O iš kur likusius paimiti? Tai ir yra didysis klausimas, kuris spaudžia Lietuvos operos vadovus. V. Radžiaus žodžiais, šiuo metu einama prie visiško resursų sunykimo. Ir jei

kas ateityje norės lietuvišką operą statyti, pamatys, kiek vargo reikia įdėti.

Statyba ir užuominos kiek liūdnykos. Bet darbas pradėtas ir jis nebus sustabdytas. Lietuvių visuomenė ne kartą išlaidė sunkius bandymus ar tai operai ar kitiem kolektyvams atidama į taiką. Tokios lietuvių tautos, paremiant pinigineis aukomis, Lietuvos opera laukia ir artėdama į "Gražinos" premjerą. O visi techniškieji darbai Chicagoje sparčiai rieda pirmyn: chorai repetuoja, klavyras ir orkestro gaidos paruošta ir atspausdinta, sprendžiama sunki rūbų ir dekoracijų problema ir begalė kitų reikalų. Vienas rūpestis atpuolė — vos paskelbus tradicinį Operos balių, visi bilietai per savaitę kitą buvo gaudyti išgaudyti ir tai akivaizdžiausia žinia, kad ypač Chicago lietuvių visuomenė tvirtai stovi už Lietuvos operos pečių.

Tokiomis tai nuotakomis artėjame į "Gražinos" premjerą. Gink Dieve, ji nebus pirmoji lietuviška opera šiame žemyne, nes jau 1924 gegužės 30 buvo pastatyta M. Petrausko opera "Eglė žalčių karalienė". Bet tai bus pirmoji lietuviška opera, pastatyta Lietuvos operos Chicagoje, opera, alsuojanti giliais tautiniais niuansais:

Trimituokit į keturius vėjus, Tegū renkas visi kas tik gali kelti Ginklą už tėvų mūsų šalį. Pulsim tviškieš žemiu skriaudėjus! VI. Ramojus

Gražinos operos spaudos komisija iš k. į d. 1-je eilėje Al. Baronas, Vl. Butėnas (pirm.), A. Pužauskas; antroje eilėje — J. Janušaitis, Vyt. Račkauskas ir Alb. Valentinas. Nuotr. V. Račkauskas

Prof. J. Žilevičiaus 75 metų sukaktis

Prof. J. Žilevičiui šiais metais sukako 75 m. amžiaus. Solenizantas yra vienas iš didžiausių gyvųjų lietuvių muzikų — kompozitorius, dirigentas, organizatorius, kritikas, muzikos istorikas, profesorius, muzikologijos archyvo steigėjas ir vedėjas. Pas prof. J. Žilevičių studijavo daugelis jaunesnių lietuvių muzikų.

Juozas Žilevičius yra sukūręs apie 300 įvairių muzikos kūrinių, kurių tarpe yra keturi operetės, dainų rinkinys, giesmių rinkinys, trejos mišios, kantata "Vytautas Didysis". Galima pastebėti, kad kaip laisvoje Lietuvoje, taip ir dabartinėje Amerikoje gyvenimo sąlygose nedaug tėra buvę žymesnių muzikinių įvykių, kaip tai dainų šventės, koncertai, operetės, operos ir pan., kuriuose pats jubilatas nebūtų dalyvavęs, aprašydamas savo išpuoštą spaudoje su pilnu išjautimu, įvertinimu ir meile. Jis asmeniškai pažįsta visus Amerikoje gyvenančius lietuvių muzikus ir dainininkus, kurių visų nuopelnus surašė "Lietuvių Enciklopedijoje".

Be šių didžiųjų darbų prof. J. Žilevičius savo vardą įamžino įsteigdamas lietuvių muzikologijos archyvą, kuris yra prisižadęs Jaunimo centre, Chicagoje. Profesoriaus iniciatyva ir pasišventimu tame archyve yra surinkti milžiniški lietuvių muzikų dvasiniai turtai — 300,000 atskirų eksponatų, kurie priklauso 235 lietuviams kompozitoriam. Ten galima rasti gaidas, laiškus, spaudos iškarpas, plakatus, koncertų programas, fotografijas, plokšteles, užrašytas juosteles ir kt. Siame ar-

chyve yra ir mūsų didžiojo M. Cūriūnio rašytų gaidų, keli tomai A. Vanagaičio kūrinių, neseniai mirusio S. Sodeikos kompozicijos, 27 tomai paties prof. J. Žilevičiaus kūrybos. Viskas surūšiuota ir sudėta į albusus bei dėžes alfabetine tvarka — nuo Aleksio iki Zilinsko.

Prof. J. Žilevičius viską pašventė muzikai, ypač muzikologijos archyvo kūrimui ir jo išlaikymui. Jis pats neturi jokių nuolatinių pajamų, už tokį milžinišką darbą jokie atlyginimo negauna, o jaučia amžiaus našumą, geroką akių susilpnėjimą, vienatvę. Muzikologijos archyvu globoti komitetas, kurio pirmininku yra Lietuvos general. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis ir nariai T. Br. Markaitis, S.J., muz. Vl. Jakūbėnas, muz. J. Bertulis ir V. Šimkus, be platesnės lietuvių paramos neįsistengia suteikti išėjimo tam milžiniškam darbui palaikyti ir plėsti.

Prof. J. Žilevičiaus 75 m. sukaktį atžymėti Chicagoje sudarytas komitetas, į kurį įeina daugiausia muzikai — pirm. A. Giedraitis, sekr. F. Strolia, ižd. J. Bertulis, nariai P. Armonas, seselė Bernarda ir Val. Šimkus. Komitetas organizuoja jubiliejinį Žilevičiaus kūrinių koncertą, kuris įvyks Chicagoje, Mairijos aukšt. mokykloje, gruodžio 4 d. 4 val. popiet. Koncerto programą atliks žymiausi lietuvių dainininkai su "Dainavos" ansambliu priekyje. Po koncerto Jaunimo centre jubiliatui pagerbti bus banketas.

Pagerbiant jubiliatą prof. J. Žilevičių, nuosirdžiai prašytume bet kokios aukos jo kūdikiui — muzikologijos archyvu — palaikyti ir plėsti. Už mažiausią auką būsim labai dėkingi.

Prof. komp. ir Muzikologijos archyvo org. J. Žilevičiui pagerbti komitetas

Lietuvių operos vadovybė informavo spaudą apie Gražinos operos pastatymą. Pirmoje eilėje iš k. į d. Regina Smolinskienė, Vytautas Radzius—pirm., Margarita Momkienė, chorvedys Alfonsas Gečas, chorvedė Alice Stephens, Kazys Skaisgirys; stovi: rež. Kazys Oželis, dail. Vytautas Virkau, Vladas Butėnas, Bronius Mačiukevičius ir Antanas Grina. Nuotr. V. Račkauskas

Lietuvos etnografinis žemėlapis

Iš Lietuvos Enciklopedijos leidėjo paskutinio pranešimo žinome, kad paskutinis LE tomas yra jau išleistas. Praleistas XV Lietuvos tomas pasirodys 1967 metais.

Iš Eltos pranešimo žinome, kad yra Lietuvos Tyrimo Institutas, kuris spalio 20 išsirinco naują vadovybę: pirm. dr. J. Puzinas, vicepirmininkai — J. Audėnas ir M. Gelžinis, sekr. Z. Raulinaitis ir ižd. dr. A. Budreckis. Tame pranešime, be kitų, sakoma: "Institutas ypač rūpinosi Lietuvos istorinių ir etnografinių sienu klausimais". "Vlikas, aprobavęs tarptautinėmis sutartimis paremtą Lietuvos valstybės sienų žymėjimą žemėlapiuose, etnografinių Lietuvos sienų klausimą studijuoti pavedė Lietuvos Tyrimo Institutui ir jam perdavė visą tuo klausimui surinktąją medžiagą". O tą medžiagą paruošė Lietuvos rytų ir vakarų sienų komisijos.

Taigi, LE XV-Lietuvos tomas neužilgo irgi bus spausdinamas. Būtų tikslu, kad tame tome rastų vietos ir Lietuvos etnografinis žemėlapis. Yra sakančių, kad mes negalime eiti toliau už

Leidžiant lituanistinę enciklopediją anglų kalba tas pats žemėlapis būtų perspausdin-tas ir joje. Vienoki ar kitoki būdu tos enciklopedijos, be mūsų pačių, pateks ir į universitetus ar šiaip kitų tautų asme-

nis. Tas labai pasitarnautų mūsų tautos ir jos gyventų sričių pažinimui. LE yra vienintelė proga tuo tarpu to žemėlapio atsiradimui ir išplatinimui. (nukelta į 5 psl.)

Leidžiant lituanistinę enciklopediją anglų kalba tas pats žemėlapis būtų perspausdin-tas ir joje. Vienoki ar kitoki būdu tos enciklopedijos, be mūsų pačių, pateks ir į universitetus ar šiaip kitų tautų asme-

nis. Tas labai pasitarnautų mūsų tautos ir jos gyventų sričių pažinimui. LE yra vienintelė proga tuo tarpu to žemėlapio atsiradimui ir išplatinimui. (nukelta į 5 psl.)

Leidžiant lituanistinę enciklopediją anglų kalba tas pats žemėlapis būtų perspausdin-tas ir joje. Vienoki ar kitoki būdu tos enciklopedijos, be mūsų pačių, pateks ir į universitetus ar šiaip kitų tautų asme-

nis. Tas labai pasitarnautų mūsų tautos ir jos gyventų sričių pažinimui. LE yra vienintelė proga tuo tarpu to žemėlapio atsiradimui ir išplatinimui. (nukelta į 5 psl.)

LIETUVIŠKAS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N. J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9-10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais,
aukoms ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
LITAS duoda paskolas lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITU paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirmą pagavokite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniesiems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicago įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzketės, kojinės. Čia gaunama siuntiniais gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudoimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pngų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBOVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobuvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Prof. Juozas Žilevičius muzikos archyve jėzuitų vienu olynė

Jaunimo įkurta mokykla

NEWARK, N.J.

Tebesidžiaugdamas vasaros poilsiu, N.J. aukštuosius mokslus baigęs ar dar tebeinaš jaunimas atliko labai reikšmingą lietuvių visuomenei darbą — suorganizavo pajėgią lietuvių šeštadienį mokyklą, kuri nuo šių mokslo metų pradžios pradėjo veikti Elizabeth, N.J., prie šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos mokyklos. Parapijos klebonas, prel. Mykolas Kėmėžis, įvertindamas lietuvišką auklėjimą, maloniai sutiko leisti naudotis parapijos mokyklos patalpomis nemokamai. Mokyklos steigėjai, vaikų tėvai ir LB apygarda tokią gerb. prelato veiksmą didžiai vertina ir nuširdžiai už tai dėkoja.

Elizabeth, Jersey City, Kearny, Linden, Newark ir Paterson ir anksčiau neišsivertė be lietuviškų mokyklų, tačiau jų lygis ne visų buvo vienodas: vienu trūko mokinių, kitur — patyrusių mokytojų, o dar kitur nebuvo ir vietos, kur mokyklai prisiglausti. Sujungus visas šias mokykles į vieną, visi tokie vargai atkrito. Mokslo me-

tus naujoji mokykla pradėjo su 70 mokinių ir 11 mokytojų.

Štai čia tos moterys ir vyrai, kurie pasiryžo kiekvieną šeštadienį, atsisakydami poilsio ir laisvalaikio, dėstyti mokykloje: Evelina Brazinskienė (mokyklos vedėja), kun. J. Prabulbickas, Audronė Bartytė, Algirdas Brazinskas, Aldona Čekienė, Rūta Graudušytė, Kristina Juškaitė, Natalija Kiaušienė, Algis Šaulys, Danguolė Vizgirdienė ir Jūratė Vėblaitytė.

Mokykloje dėstoma: lietuvių kalba, Lietuvos pažinimas, lietuviška aplinka, Lietuvos istorija ir geografija, lietuvių dainos ir tautiniai šokiai.

Nors šią mokyklą įsteigus daug rūpesčių atkrito, tačiau pats pagrindinis rūpestis, t. y. mokyklos išlaikymas tebėra gyvas ir šiandien. Pagrindinę mokyklos išlaikymo našta neša mokinių tėvai, mokėdami po 4 dol. į mėnesį už pirmą ir po 2 dol. už kiekvieną kitą vaiką, tačiau ne visi tėvai yra pajėgūs ir tokį mokesčių susimokėti. O kur dar knygos ir kitos mokslo priemonės ir susisiekimo išlaidos?

Ne tik tėvų, bet mūsų visų yra reikalas, kad kuo daugiau vaikų pramokytų lietuviškai ir

pažintų savo tėvų kraštą bent iš knygų ir kitų tautinių aprašų.

Kiek teko patirti, mokiniai su noru šią mokyklą lanko, nes tai esanti "tikra" mokykla. Mokytojai, dėstydami mokykloje, aukojasi (gauna tik 5 dol. už šeštadienį), todėl ir mes, kad ir neturėdami tiesioginių reikalų su mokykla, parodykim jai šilimos ir neatsisakykim jos vienu ar kitu būdu paremti.

Vakaras mokyklai paremti

LB apygarda, nuširdžiai vertindama šios mokyklos atsiradimą, iš savo išteklų jau paskyrė nors ir kuklią auką mokyklai paremti, tačiau ši auka viso reikalo neišsprendžia. Kad mokyklos darbas nenutrūktų dėl lėšų stokos ir kad parodytume, jog lietuviškoji visuomenė yra suinteresuota mokyklos ateitimi, apygardos valdyba kartu su mokyklos tėvų komitetu lapkričio 26, šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabeth, N.J. rengia priešadventinį linksmą su būvimu, kurio programą atliks solistė Irena Stankūnaitė ir Čerionės — Mulks vadovaujamas "Birutės" sekstetas. Po programos — šokiai. Veiks užkandžių ir gėrimų bufetas. Visas pelnas — mokyklai paremti.

K.J.

WORCESTER, MASS.

Labdaros pietūs

Statimėm Matulaičio namam Putname seselės, talkinamos vietinių rėmėjų, lapkričio 6 Maironio parke surengė labdaros pietus (po 10 dol.). Lietuviai atsiliepė į seserų kvietimą ir pripildė pilną salę.

Pietuose taip pat dalyvavo rėmėjų gildos pirmininkas prelatas P. Juras, prel. V. Balčiūnas, kapelionas kun. S. Yla, kunigas V. Zakaras, Worcesterio šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius, Alto pirm. Antanas Rudis su žmona, nepailstanti seserų rėmėja W. Watkins, jos dukterė G. Kaneb su vyru ir k.

Invokaciją sukalbėjo prel. P. Juras, svečius rengėjų vardu pasveikino Ona Vaitkienė, programą pravėdė kun. J. Jutkevičius.

Alto pirmininkas sveikino seseris ir papasakojo savo kelionės išpučius po Indiją. (Nors Rudžiai gyvena Chicagoje, bet savo dukterį atvežė į seserų laikomą mergaičių bendrabutį.)

Meninę dalį atliko solistė Lionė Juodytė su savo dukra Janina (6 metų), pianinu pritarė sesuo M. Bernarda.

Pabaigoje padėkos žodį tarė kongregacijos motina M. Aloyza. Malda užbaigiant sukalbėjo kun. V. Zakaras. P.K.

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS

Rašytoja Kotryna Grigaitytė — Maironio metų "Draugo" poezijos laureatė.

Kotryna Grigaitytė žinoma iš poezijos veikalų — "Akys pro veduoklę" (1937-Lietuvoj); "Paslaptis" (1950-Vokietijoje); "Sirdis Pargamente" (1956-Amerikoje) ir "Rudens Sėpnai" (1963-Amerikoje) už kurių poetė laimėjo "Draugo" premiją.

Rašytoja reiškiasi ir prozoj, išleisdama novelių rinkinį "Vėdu prie žemės" (1962 Amerikoje).

Šį kartą rašytoja skaitys savo poeziją, kurioj paskutiniu laiku dominuoja patrijotinis motyvas.

Rašytoja Balčiūnienė-Audronė spaudoje dalyvauja jau nuo 1936. Yra išleidusi poezijos rinkinį "Beržų Pasakos" — 1953 ir "Zingsniai Takeliu" 1966. Šis rinkinys jau pakeliui pas skaitytojus. Rašytoja turi paruošusi spaudai leidinį jauniui ir vaikam. Pagrindinė tema — vasaros stovyklės.

Dainininkė Irena Stankūnaitė savo skambiu lyriiniu soprano žavėjo publiką jau daug kartų. Ji pažįstama Chicago, Clevelando, Waterburio, Hartfordo lietuviams. Yra dainavusi Pasaulinėje parodoje — Lietuvių

Solistė Irena Stankūnaitė

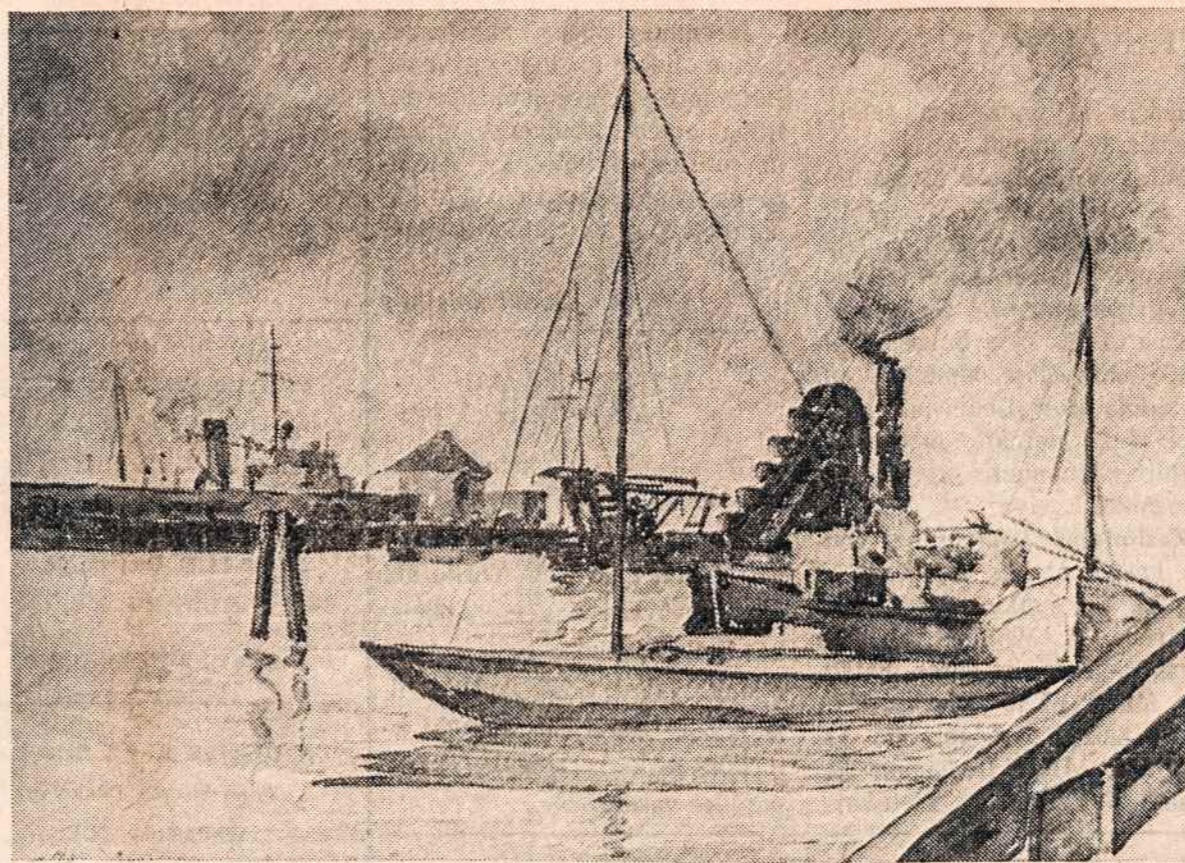
dienoje; Lapkričio 13 manifestacijos programoje.

Irena Stankūnaitė 10 metų mokytoja Lindeno šešt. mokykloj, kurioj mokė vaikučius lietuviškų dainų ir su kuriais daug kartų pasirodė liet. visuomenėje. Dėl savo lietuviškumo ir pažangumo dainavime ji dėkinga savo tėveliui muz. Juozui Stankūnui, kuris yra nuolatinis jos koncertų akompaniatorius. Šį kartą irgi dukters dainavimą palydės pianinu. Muz. J. Stankūnas turi savo pianino studiją, kurią lanko gražus būrys mokinių.

Bronius Balčiūnas interpretuos Balio Sruogos kūrybą.

Dail. T. Petraitis padovanuoja literijai savo kūrybos paveikslą vaizduojantį pajūrį prie Palangos. Dailininkas yra studijavęs meną Prahoj, pamėgęs akvareles. Daug jo darbų yra ir aliejiniiais dažais. Salėje bus iškabinėti ir kiti dailininko paveikslai.

Šis Literatūros ir dainos vakaras yra skiriamas naujai įsteigusiai N. Jersey lituanistinėi mokyklai paremti.

Šventosios uostas, dail. T. Petraitis akvarelė

NAUJAS BROCKTONO LIETUVIŲ PARAP. KLEBONAS

Kun. Feliksas Ed. Norbutas, Brocktono lietuvių šv. Kazimiero parapijoje klebonas nuo 1962 pasitraukė iš savo pareigų ir nuo lapkričio 15 išėjo į pensiją. Į jo vietą klebonu paskirtas kun. Juozas Kazimieras Petrauskas.

Naujojo klebono tėvas Kazimieras Petrauskas yra kilęs iš Vabalinkų parapijos, 1903 atvykęs į Gardner, Mass. Motina Apolonija Grigaliūnaitė, taip pat iš Vabalinkų, atvyko į Athol, Mass. Jie susituokė Worcester, Mass. šeimoje buvo šeši vaikai, — trys dukterys, trys sūnūs.

Viena dukterė mirė jaunutė, kita buvo slaugė antrojo pasaulinio karo metu, mirė prieš dešimt metų. Trečioji Elzbieta — išteklėjusi ir savo broliui, kun. Juozui, daug pagelbėjo, kai jis buvo Haverhill, Mass. Sūnus Jonas yra vienuolis marijonas, kunigas, dabar gyvena Marianapolyje, Thompson, Conn. Sūnus Stanislovas yra vedęs ir gyvena Paterson, N.J.

Kun. Juozas K. Petrauskas gimė 1907 sausio 20 Gardner, Mass. Ten lankė pradžios mokyklą ir aukštesnę mokyklą, 1925-27 Holy Cross kolegiją Worcester, Mass., 1927-1933 šv. Jono seminariją Brighton, Mass. Į kunigus išventintas 1933 birželio 2.

ROCHESTER, N.Y.

— Serga rašytojas Jurgis Jankus ir kol kas gydosi namuose. Rašyt. Jurgis Jankus pastaruoju metu labai daug dirbo prie savo raštų parengimo. Artimiausiu laiku turėtų knygų lentynas išvysti 3-jų tomų romaną "Pušis", kurio dalis buvo spausdinta Vokietijoje "Ziburiose".

Vaikams: Algis ir Alytė, Baltosios Pelytės kelionė į mėnulį, Vyt. Nemunėlio Meškiukas Rudnosiukas, Snaigių karalaitė, Senolės pasakos ir kt. Visos vaikų knygos ir knygėlės yra spalvotai iliustruotos.

Sios ir visos kitos lietuvių kalba knygos yra gaunamos šv. Jurgio liet. parapijos žemutinėje salėje, sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 v. popiet.

Ten pat yra didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių, Kalėdų ir Naujų metų sveikinimo atviručių ir priimama visų lietuviškų laikraščių ir žurnalų prenumerata. sb.—

Alė Rūta, Žemės šauksmas, apysaka priminti 25 metų lietuvių trėmimą Sibiran, Br. Raila Laumių juosta, aktualios akimirksnių kronikos, J. Miškinis,

Lietuvos žemėlapis

(atkelta iš 4 ps.)

Kol dar nevelū, kol tas enciklopedijos tomas dar ne spausdėjęs, tas galima padaryti. Lietuvos Tyrimų Institutas, pasitaręs su tomo redaktorium dr. Maciūnu, tai galėtų padaryti. Jeigu dabar ši proga bus praleista, kitos tokios geros ir greitai laiku nebeturėsime.

Zinoma, Lietuvos Tyrimų Institutas galėtų leisti ir etnografinį žurnalą ir gal net anglų kalba, kuriame būtų nagrinėjama Lietuvos etnografiniai reikalai, bet tai jau kita tema. Be to, tas ir padaryti būtų daug sunkiau, nes žinome, kaip sunkiai tiem reikalom sutelkiamos lėšos. ...Paulius Žickus

Vakaras įvyks Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N. J., lapkričio 26, 7 v. v. Programai vadovaus Danguolė Vizgirdienė.

IŠ VISUR

— Stamfordo Lietuvių Bendruomenė š.m. gruodžio 3 ruošia Jono Rūtenio tapybos darbų parodą Genovese restorano salėje, 453 Shippan Avenue, Stamford, Conn. Parodos atidarymas 5 val. vak.

— Motina Aloyza, Putnamo seselių viršininkė, apžiūredama Matulaičio namų statybą, paslydo laiptuose ir nusilaužė ranką ir koją.

— Kun. Stasys Yla, Putnamo seserų vienuolyno kapelionas, statydamas savo Mindaugo pilį, nusilaužė šonkaulį.

— Šaulių spaudos paroda, kuri buvo numatyta suruošti Los Angeles, Calif., gruodžio 4 neįvyks. Paroda ruošiamą kitų metų pradžioje.

— Providence ir Putnamo studentai ir studentės kartu įkūrė Lietuvių Studentų Sąjungos skyrių. Pirmas susirinkimas įvyko lapkričio 11 Putname. Išrinkta valdyba: pirm. Stasys V. Rastonis, vicepirm. Rimas Manomaitis, sekr. Ramutė Zdanūtė, išd. Joana Gatevec-kaitė. Skyriui priklauso 12 studentų ir studentėjų.

— Ateitininkai sendraugiai Adelaideje, Australijoje, išrinko naują valdybą: Pr. Pusdešris — pirm., M. Gavėvienė — sekr., E. Varnienė — išd. Pagal sendraugių susivaiavimo nutarimą ši valdyba eina taip pat ateitininkų sendraugių Australijos krašto valdybos pareigas.

— Literatūros vakaras ruošiamas gruodžio 10 Los Angeles, Calif. Siame vakare dalyvaus šie lietuvių rašytojai ir poetai: Aloyzas Baronas, Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gliuda, Alė Rūta, dr. Elena Tumienė, Pranas Visvydas. Programą praves Juozas Kojelis.

— Knygos vakaras, kurį ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, bus gruodžio 3, šeštadienį, 7 val. vak., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vakaras ruošiamas naujos knygos — dr. Jono Balio "Lietuvių liaudies pasaulėjautos" — išėjimo proga. Knygos leidėjas — Pedagoginis Lit. Institutas, knygos maccenatas — Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris, kuriam šiuo metu pirmininkauja Kazys Kasakaitis. Vakaro programoje, kurią atliks Instituto studentai, dalyvaus ir naujojo veikalo autorius dr. J. Balys.

— Amerikos Lietuvių Fondas šiuo metu turi apie 300, 000 dol. kapitalo ir apie 1,200 narių. Atsiranda daugiau sąmonių lietuvių, dalį savo palikimo užrašantių Lietuvių Fondui. Tokiais atvejais Fondas yra pasiryžęs tapti testamentu vykdytoju. Sudarantieji testamentu LF palikimą, turėtų aiškumo dėlei testamente pažymėti, kad LF State of Illinois yra registruotas Nr. 17755. Kadangi tų fondų pas mus yra nemažai, kartais gali kilti neaiškumų, kuriam fondui palikimas priklauso. Nurodytas numeris neaiškumus išblaškytų. LF valdybos pirmininku yra dr. A. Razma. Tarybos pirmininku — dr. G. Balukas.

— Lietuvių grafikų reprodukcijas sveikinimo atvirukų forma išleido Gabija. Tinka šventiniam ir sukaktuviniam sveikinimam bei kasdieniam susirašinėjimui. 12 skirtingų atvirukų komplektas su vokais — 1.10 dol. Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

— Knygų išpardavimas — nuolaida iki 90 proc. Sarašai išsiunčiami parašius šiuo adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

VLIKO TAUTOS FONDUI AUKOS

Lietuvos laisvinimo darbui laisvajame pasaulyje vadovauja apsijungęs Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas. — Vlikas.

Laisvinimo lėšom telkti prie Vliko valdybos veikia Tautos Fondas. Su Tautos Fondu glaudžiai bendradarbiauja lietuvių Bendruomenės. Be to, Tautos Fondas, daugumoje lietuvių apgyventose vietose turi savanorių-įgaliotinius, kurie organizuoja aukotojų būrelius ir surinktas aukas siunčia T. Fondui. Pastaruoju laiku yra gauta aukų per šiuos įgaliotinius:

Gr. Krivickienė, Washington, D.C. 145 dol. Aukojo: A. Vasaitis 25 dol., Pr. Baltakis 15; po 10 dol.: Barzdukai, R. ir B. Liogiai, A. ir L. Plateriai, Kinduriai, Pusaraukas, V. Penkiūnas, J. Rutelionienė, V. ir S. Zubkai, K. Zalkauskienė ir D. Krivickas; Vildžius 5 dol.

VI. Viliamas, Washington, D. C. — 150 dol. Aukojo: B. Paramskas 20 dol., V. Viliamas 15 dol.; po 10 dol.: V. Trumpa, V. Stanka, J.A. Vaičiulaičiai, L. Kačinskas, P. Mažeika, L. Dambriūnas, F. Giedrys, J. Vytėnas, R. Zalubas ir V. Jackūnas; po 5 dol.: dr. P. Skardžius, A. Mičkelvičienė ir S. Ignas.

Sirdingai dėkingas T. Fondas

Arvydas Barzdukas kalba Philadelphiaus ateitininkų šventėje. Nuotr. K. Cikoto

BALTIMORES ZINIOS

Jaunimo metų koncertas buvo lapkričio 19 Lietuvos svietinės didžiojoje salėje. Programoje dalyvavo humoristas Antanas Gustaitis iš Bostono, akordeonistas Kazys Daubaras, New Yorko vyrų oktetas. Po koncerto buvo šokiai.

Suaugusiųjų klubo austrių vakariene bus lapkričio 26 šv. Alfonso mokyklos salėje. Visi nariai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Altorius ir rožančius draugijos metinius pusryčius rengia lapkričio 27 tuojau po 8:30 mišių šv. Alfonso salėje. Po pusryčių bus susirinkimas.

Sodaliétés rengia Bingo žaidimus lapkričio 27 mokyklos salėje. Pradžią 4 v. popiet. Pelnas skiriamas dovanom, kurias Kalėdų švenčių metu išdalins seneliams, esantiems prieglaudoje. Sodaliétés kolektyvas bus gruodžio 4. Visus pamokslus sakys dvasios vadovas kun. A. Dranginis.

Lietuvių svietinė minės 52 metų sukaktį iškilmingu banketu gruodžio 3. Pradžią 7:30 v.v. Šokiam gros orkestras.

Kalėdinę programą rengia šv. Alfonso mokyklos mokiniai

gruodžio 11 mokyklos salėje. Pradžią 3 v. popiet.

Milda Višinskienė staiga mirė savo namuose lapkričio 12. Velionė neilgai sirgo. Velionė dalyvavo įvairiuose lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios už jos sielą buvo šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 16. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę: motina Anatolija Janonienė, vyras Vincas, dukterė Evelyn.

Kazimieras Jankauskas, naujos kartos ateivis, atvykęs iš Šiaulių, po sunkios ligos mirė lapkričio 13. Velionis buvo geras lietuvis ir geras katalikas. Mišios už jo sielą buvo šv. Petro bažnyčioje lapkričio 17. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Jo šeima liko Lietuvoje.

Jeronimas Joška, ankstesnės kartos lietuvis, ilgai gyvenęs Baltimorėje, mirė lapkričio 14. Buvo uolus parapietis. Mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 17. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse.

Jonas Obelinis

MOTUZU FILMAI HARTFORDE

Gruodžio 4, sekmadienį, 4 v. popiet Lietuvos salėje, 227 Lawrence St., bus rodoma spalvoti filmai apie New Yorko abi pasaulines parodas ir milžiniškas lietuvių dienas 1939 ir 1964 metais. Šie įvykiai pasiliks ilgam kaip Amerikos lietuvių istoriniai įvykiai. Daugybė gražių parodos vaizdų.

Dabar mes visi dėkojam mūsų Dievui

(atkelta iš 3 psl.)
dvasiška ir pasauliečiai šventą vietą bendrai padėkai išreikšti Dievui už laimingą išgelbėjimą. Mūsų seniausias 82 metų kunigas Stanislovas Puida (KZ 55894) iš Lietuvos (Punsko), mums šventės pamokslą puikiai pasakė lotyniškai.

"Fiat lux" — "Tebūnie šviesa! — Taip jis šaukė į susijusius. Jis tvėrime paminėjo tris akimirkas. Sviesos sutvėrimą, amžinosios Sviesos Išikūnijimą šventoje Kalėdų naktį ir šviečiančio Nugalėtojo prisikėlimą. Taip, pas mus buvo tapusi šviesa. Negirdėtos tironijos tamsybė buvo užbaigta. Išgelbėtojas buvo atėjęs iš Amerikos, idant mus išlaisvintų iš savo tautos bendrininkų".

"Te Deum, Magnificat ir Benedictus didingai kilo aukštyn. Didingai spindėjo altorius šviesų ir gėlių puošnyme, taip pat didingai nušvito Dievo Motinos Dachau paveikslas. Po Tantum ergo ... sekė palaiminimas ... Pabaigoje užtraukė "Christus vincit", kurio žodžiai kiekvienam dvasiškiui giliai širdyje buvo užgrūdinti per tuos tamsiuosius nelaisvės metus, galingai sugaudė koplyčioje kaip pergales ir padėkos giesmė."

"1945 m. balandžio 29. Saulėtas sekmadienis pasinėrė į naktį... Tai viena atmintiniausių gyvenimo dienų tiem, kurie ją pergyveno KZ Dachau. Buvo atrastas penkeriopas žudymo planas kada atėjo netikėtas išgelbėjimas. Iš 38 tautybių 67, 665 belaisviai galėjo padėkoti dangiškajam Tėvui..."

(Jų tarpe buvo keturi lietuviai kunigai: Gedgaudas (iš Vilniaus krašto, sugrįžo), J. Parancevičius (miręs JAV), Vyt. Pikturka, St. Puida (sugrįžo į Punską) ir dar keli pasauliečiai lietuviai).

Tas pats austrių jėzuitas J. Lenz, išbuvęs 6 ir pusę metų KZ Dachau, toliau savo knygoje rašo: "Gegužio 3 — šv. Kryžiaus atradimo šventė — mum visiem tapo KZ Dachau Kryžiaus išaukštinimo šventė. Patčių belaisvių buvo padarytas milžiniškas kryžius ir su amerikiečių kariuomenės leidimu buvo įrengtas parodos aikštėje. Aną gegužės rytą ten jau stovėjo regimas kryžiaus ženklas, kuris triumfavo pragare, kaip tai buvo Dachau. Prie kryžiaus papėdės, pakeltoji vietoj buvo įrengtas altorius, ant kurio atnašavo padėkos mišias už mūsų išlaisvinimą. Altorius buvo apkrautas ir papuoštas daugybė gėlių ir vainikais... o žvakės degė išbalusis saulės šviesoje. Garbės sargyboje stovėjo amerikiečių kariai, o pilkoje parodos aikštėje buvo sustatytos įvairių tautų spalvotos vėliavos. Pakylėjimo metu, visos vėliavos buvo palenktos — Kristų Karalių ir Nugalėtoją pasveikinti. Kunigų choras su visais tikinčiais susigiedojo Te Deum... Tai buvo neužmirštama padėkos valanda..."

New Yorko požeminių traukinių stotyse prieš Padėkos dieną galima pastebėti išlipdytas reklamas. Jose 9 svarbesnėmis pasaulio kalbomis išskaityti ir išrašus, paimtus iš prefacijos: "Dėkokime Viešpačiui, mūsų Dievui"

HAPPY AND JOYOUS THANKSGIVING DAY
TO ALL OUR FRIENDS AND CUSTOMERS

<p>Seasons Greetings to all our Friends and Patrons</p> <p>Cover Girl Beauty Salon</p> <p>Specialists in beautiful lasting Permanents, Coloring, Cutting and Hair Styling</p> <p>Wigs, Yes, We Service Them.</p> <p>52 Jackson Avenue, Jersey City, N. J.</p> <p>Phone 201-435-3931</p>	<p>PARKWAY DINER</p> <p>3007 East Tremont Ave., Bronx</p> <p>Finest of Food and Excellent Service — We Cater to the Family</p>
<p>TASTEE COCKTAILS INC.</p> <p>Packers of Shrimp</p> <p>Cocktail — Cocktail Sauce</p> <p>Cooked Shrimp</p> <p>12-14 E. Runyon St.</p> <p>NEWARK, N.J.</p> <p>Dial BI 3-1600 — 01-02</p>	<p>COZINE AUTO WRECKERS COMPANY</p> <p>High Prices Paid for Junk Cars Late Model Wrecks Used Parts of all Kinds We Pick up and Deliver Anywhere — Anytime</p> <p>6069 Flatlands Ave. Brooklyn, N.Y.</p> <p>RN 3-1010</p>
<p>DELANOY KIPP INC.</p> <p>50 Valley Road</p> <p>Montclair, New Jersey</p> <p>Call 201 PI 6-5500</p>	<p>V.I.P. HAIRSTYLISTS</p> <p>The Finest of Beauty Late Nite Thurs. and Fri. 722 Kings Highway Brooklyn, N.Y.</p> <p>CALL 376-9597</p>
<p>DENISE BAKE SHOP</p> <p>20-03 Utopia Parkway</p> <p>Whitestone, N.Y.</p> <p>We use only the purest of Ingredients</p> <p>The Key to our Success is You Our Satisfied Customers</p> <p>Order Now for Christmas</p> <p>Call 631-1065</p>	<p>RICE JONES CONSTRUCTION CO.</p> <p>VAMMOT Drive</p> <p>Ericktown, New Jersey</p> <p>201 477 1565</p>
<p>CANCRO FUNERAL HOME</p> <p>FOR INTERROGATORY DEPENDABILITY AND ETHICS</p> <p>3710 White Plains Road</p> <p>Bronx, N. Y.</p> <p>KI 7-6464</p>	<p>POINT PLEASANT BEACH NURSING HOME</p> <p>The only licensed nursing home in Point Pleasant Beach 703 Richmond Ave. Point Pleasant Beach, N.J.</p> <p>201 899-2525</p> <p>William Graubitz Director</p>
<p>PATSY BELLO NURSERIES, INC.</p> <p>3540 Nostrand Ave.</p> <p>Brooklyn, N.Y.</p> <p>The Key to our Success is You Our Satisfied Customers</p> <p>SH 3-0818</p>	<p>JOHN S. THOMSON</p> <p>For the Finest in Marine Insurance</p> <p>203 Main St.</p> <p>PORT WASHINGTON, L.I.</p> <p>(516) PO 7-3737</p>
<p>THE V.I.P. RESTAURANT</p> <p>For the Finest of Food and Opera</p> <p>120 Madison Ave.</p> <p>N.Y. C. N.Y.</p> <p>MU 4-8030</p>	<p>WALTER SCHERER'S DELICATESSEN</p> <p>270 Jamaica Ave.</p> <p>Brooklyn, N.Y.</p> <p>We have the Finest of Foods We also do Catering</p> <p>Call AP 7-0215</p>
<p>CASTLE BARBER SHOP</p> <p>16 Maple Drive</p> <p>Great Neck, L.I.</p> <p>We Take Care of the Whole Family</p> <p>Call 516 HU 2-9516</p>	<p>E. S. Witkowski and co. TRAVEL BUREAU</p> <p>Travel is our Business 130 E. 7th Street, N.Y.C.</p> <p>The Key to our Success is you Our Satisfied Customers</p> <p>Call OR 4-3652</p>
<p>CENTRAL VALLEY INN</p> <p>Heart of Ramapo Mts.</p> <p>French and Cont. cuisine, Terrace dining overlooks golf course, Guest rms. Swim pool and motel. B. L. and D.N. Y. Thruway Exit 16 Rte 32 N. 1 mi. to Smith Clove Rd. for 1 mi.</p> <p>Wm. Le Floch (914) 928-2254</p>	<p>ART REPRODUCTION COMPANY INC.</p> <p>The Ultimate in fine Art Publishing</p> <p>Main Office and Plant 250 Badger Ave. Newark, N.J.</p> <p>(201) 242-4174</p>
<p>FIRST NATIONAL BANK</p> <p>OF HOPE, NEW JERSEY</p>	<p>JO EL AGENCY</p> <p>1292 Springfield ave.</p> <p>Irvington, N.J.</p> <p>201 ES 5-8270</p>
<p>KAROUSEL BEAUTY SALON</p> <p>Shampoo and Style set \$3.25</p> <p>Mon, Tues and Wed.</p> <p>Special Permanent \$10.00 and up.</p> <p>Late Nite Thurs. and Fri.</p> <p>210 Main St. Chatham, N.J.</p> <p>201 635-9865</p>	<p>PEGGY'S POODLE SHOP</p> <p>615 Pierce Ave.</p> <p>LINDEN, N. J.</p> <p>We Bathe 'Em, Groom 'Em and Love 'Em.</p> <p>For Appointment call (201) WA 5-5129</p>
<p>FILATELISTAI!</p> <p>Siūčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Ballic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.</p>	<p>BUDDY'S TEXACO</p> <p>Open 7 Days a Week</p> <p>We do General Auto Repairs</p> <p>U. S. Highway No 46</p> <p>Little Ferry, N.J.</p> <p>Call 201 489-7782</p>
<p>DR. PETER CARNES CHIROPRACTOR</p> <p>48 Brompton Road, GREAT NECK, L.I.</p> <p>Phone (516) HU 7-0475</p>	<p>GEM MILL WORK</p> <p>11 North Fifth Ave.</p> <p>Mt. Vernon, N.Y.</p> <p>The Key to Our Success</p> <p>Is you our Satisfied Customers</p> <p>(914) NO 7-3894</p>
<p>L'AUBERGE BRETONNE</p> <p>Route 22, Paterson, N.Y.</p> <p>French — American Cuisine at its Very Finest</p>	<p>AMERICAN GLORY RESTAURANT</p> <p>Specializing in Italian Foods For Over 37 Years Restaurant and Pizzeria Choice Wines and Liquors Catering to Small Private Parties</p> <p>39-41 Queens Blvd. Long Island City, L.I.</p> <p>Phone: 392 8215</p>
<p>GASLIGHT RESTAURANT</p> <p>Open 24 Hours Daily Facilities for Private Parties Up to 75 Persons</p> <p>18-20 Washington St., East Orange, N.J.</p> <p>For Reservations Call (201) 673-0325</p>	<p>WHITE HORSE INN</p> <p>"Where You Meet Your Friends All The Time"</p> <p>1713 Second Ave. (89th. Street)</p> <p>NEW YORK, N.Y.</p>
<p>MAISTO SIUNTINIAMS</p> <p>Ta nuolaida jau veikia. Reikalaukite asmeniškai arba raštu mūsų specialių Maisto katalogų, kuriuose rasite 22 populiaraus standarto siuntinius.</p> <p>Specialūs švenčių maisto siuntiniai:</p> <p>No. 1 ŠVENTINIS \$34.00 — dabar \$30.60</p> <ol style="list-style-type: none"> Sovietiškas šampanas 0.8 litro 1 bonka Vynai "Portvine" arba "Madera" 0.75 litro 1 bonka Degtinė "Stoličnaya" 0.5 litro 1 bonka Vynas sausas "Cinandali" 0.75 litro 2 bonkos Armėniškas konjakas 5 žvaigždėmis 0.5 litro 1 bonka Salami — rūkyta 1 kg. Vėžiai 220-245 gr. 1 dėžutė 3 dėž. Juoda (erskėto žuvies) ikra 56 gr. 1 dėž. 4 dėž. Marinuoti agurkai dėžėse 500 gr. dėž. 2 dėž. Sausainiai 500 gr. 1 dėž. Sokoladiniai saldainiai "Trufeli" 1 kg. <p>No. 2 MAŽA DOVANA \$25.00 — dabar \$22.50</p> <ol style="list-style-type: none"> Armėniškas konjakas 5 žvaigždėmis 2 bonkos Juoda (erskėto žuvies) ikra 1 dėž. 56 gr. 2 dėž. Vėžiai 1 dėžutė 220-240 gr. 2 dėž. Kavos milteliai 1 dėžutė 50 gr. 3 dėž. Sokoladinių saldinių mišinys dėž. 400 gr. 2 dėž. Sovietiškas šampanas 0.8 litro 1 bonka 2 bonk. <p>No. 3 GASTRONOMINIS \$31.00 — dabar \$27.90</p> <ol style="list-style-type: none"> Degtinė stoličnaja 0.5 litro 1 bonka 2 bonk. Vynai "Portvine" arba "Madera" 0.75 litro 2 bonk. Sprotai alyvos medžių alyvoje 350 gr. 1 dėž. Kinšta salami (farsh) 250 gr. 1 dėž. 2 dėž. Marinuoti agurkai dėžutėje 500 gr. 1 dėž. 2 dėž. Rūkyta salami 1 kg. 1 kg. Cigaretės su filtrais "Novost" po 20 pakel. 10 pakel. Sokoladiniai saldainiai "Miška-Kosolapi" 1 kg. 1 kg. Raudona žuvis pamidorų sūnkoje 350 gr. dėž. 2 dėž. Vėžiai 220-240 gr. dėž. 1 dėž. Juoda (erskėto žuvies) ikra 56 gr. dėž. 2 dėž. Pūkyta kriaušienos nugarinė arba bekonas 1 kg. 1 kg. Olandų sūris 2.3 kg. 2.3 kg. <p>No. 4 DOVANOS PRIE ARBATOS \$26.00 — dabar \$23.40</p> <ol style="list-style-type: none"> Arbata "Ceylon" arba "India" 50 gr. pakel. 2 pakel. Vynas "Kagor" 0.75 litro 1 bonka Vyšninis likeris 0.5 litro 1 bonka Sokoladas "Lux" 100 gr. plyt. 2 plyt. Sokoladiniai saldainiai "Stratosphere" 1 kg. 1 kg. Sokoladelių rinkinys 400 gr. dėž. 1 dėž. Karamel saldainiai "Vėžių kakleliai" 0.5 kg. 0.5 kg. Sausainiai "Moe lubimote" 500 gr. dėž. 2 dėž. Gabalinis cukrus 1 kg. 1 kg. Kondensuota saldinta grietinė 400 gr. dėž. 2 dėž. Marmeladas — parinktas 650 gr. dėž. 4 dėž. Kavos milteliai 50 gr. dėž. 5 dėž. <p>No. 5 GROSERINIS PASIRINKIMAS \$26.50 — dabar \$23.85</p> <ol style="list-style-type: none"> Kvietiniai miltai 2 kg. 2 kg. Crikni kruopos 1 kg. 1 kg. Ryžiai 1 kg. 1 kg. Lydintas sviestas 450 gr. dėž. 4 dėž. ... žuvis aliejuje 500 gr. bonkoje 2 bonk. Taukai 1 kg. 1 kg. ... suotas saldintas pienas 410 gr. dėž. 4 dėž. ... smulius 2 kg. 2 kg. Naturalus medus 600 gr. dėž. 2 dėž. Makarų produktai 600 gr. dėž. 2 dėž. Troškinta kriaušiena 338 gr. dėž. 3 dėž. Saldainiai "Miška Kosolapi" 1 kg. 1 kg. <p>ir</p> <p>neribotas pasirinkimas pagedaujamos kokybės produktų ir neribotas kiekis svor'o pagal mūsų maisto produktų sąrašą iš kurio jūs patys sudarote savo užsakymą. Iki šioliniai \$5.00 kaštai neskačiuojami. Tuojau pas naudokite viršūne minėtus specialiais pasirinkimais ir skubėkite užsakyti šventės dovanas savo giminėms. Kreipkitės asmeniškai, skambinkite arba rašykite į:</p>	
<p>PODAROGIFTS, INC.</p> <p>220 PARK AVENUE SOUTH (corner 18th St.)</p> <p>New York, N. Y. 10003. Phone 212-228-9547</p> <p>arba per bet kurį autorizotą mūsų atstovą ar skyrių.</p>	<p>DR. PETER CARNES CHIROPRACTOR</p> <p>48 Brompton Road, GREAT NECK, L.I.</p> <p>Phone (516) HU 7-0475</p>

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šia me laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniams klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

TESTAMENTAS JAUNYSTĖJ Klausimas

Mūsų klausimas labai trumpas ir aiškus: ar yra prasmė mums sudaryti testamentą? Mes esame jauna pora: žmona yra 27 m., o aš esu 31 m. amžiaus. Turime tris vaikučius. Ypatingo turto mes neturime, tik keletą tūkstančių sutaupų (insurance) maždaug 12,000 dol. Tai, be baldų ir kitų mažmožių, yra ir viskas. Juk jei aš pirmiau mirčiau, žmona gautų 12,000 dol. ir iš banko galėtų išsiimti tuos kelis tūkstančius ir to, tur, būt, jau užtektų kol vaikai paaugę ir ji galėtų dirbti. Kokia prasmė būtų sudaryti testamentą ir jame išdėstyti tą patį reikalą, kurį aš čia Tamstai išdėščiau?

Jauni skaitytojai, New York valstija

kad, sakysime, "teta Ona" žiūrėtų ir rūpintųsi vaikais, o "teta Elena" tvarkytų finansinius reikalus, susijusius su palikimu. Žinoma, prieš sudarant testamentą visuomet pravartu pasikabėti su numatomais asmenimis, ar jie sutiktų tokias pareigas eiti, jei būtų reikalo.

Jauniems žmonėms gali atrodyti, kad vargu ar toks atsitikimas yra galimas, kad abu mirtų kartu; tačiau mūsų gyvenamose aplinkybėse tokie dalykai įvyksta ir tą galimybę negalima visai ignoruoti. Tokiu atveju pinigai arba turtas paliekamas "tetai Elenai" ir trust vaikams", ji bus patikėtinė ir rūpinsis pinigais, juos investuos ir saugos, bet negalės jų naudoti savo reikalom. "Teta Ona" rūpinsis vien vaikų gerove. (Guardian of children's person).

Atsakymas

Ir aš atsakysiu trumpai ir aiškiai. Tamsta nenumatė vieno galimumo: jei Tamsta žūtum ar mirtum tuo pačiu laiku su žmona, pav., toj pačioj automobilio katastrofoje, kas atsitiktų su vaikučiais? Paprastai tokiu atveju artimiausieji giminės rūpinasi vaikučiais, pav., Tamsos arba žmonos tėvai, jei jie gyvi, arba Tamstos ar žmonos sesuo arba brolis ir panašiai. Toks "sutvarkymas" nevisuomet idealus ir gali būti toks, kuris nėra Tamstų pageidaujamas. Daleiskime, jei nėra judviejų tėvų, gali būti, kad Tamstos norėtumėte, kad vaikus prižiūrėtų tam tikras žmogus, o ne kitas. Pav., "teta Ona" vaikus geriau mokėtų prižiūrėti, negu "teta Elena". Iš kitos pusės, "teta Ona", kuri yra puikus žmogus ir vaikus labiausiai mylėtų, gali būti nepergeriausia ekonominė ir finansų vedėja; o "teta Elena", kuri nemoka apsieiti su vaikais, gali labai gerai mokėti finansinius reikalus tvarkyti. Todėl, darant testamentą, praverstų numatyti pageidavimą,

In Memory of our Late President

Hong Sing Restaurant

Chinese American Dishes. Cocktail Lounge. Air conditioned. Take Out Orders. Free parking. 167-03 Union Turnpike Flushing, N. Y. RE 9-5075 Mr. Danny Fong — Your Host

BUSINESS PROP.

Wood frame home on banks of Hudson River 2 mi. W. of Red Hook, NY 8 bedrms, 2 living rms, spacious din. rm & kitchen, hot water heat, new shingle roof. Suitable as convalescent or nursing home. Low 5 figures. Must be seen to appreciate — 914-PL 8-8004.

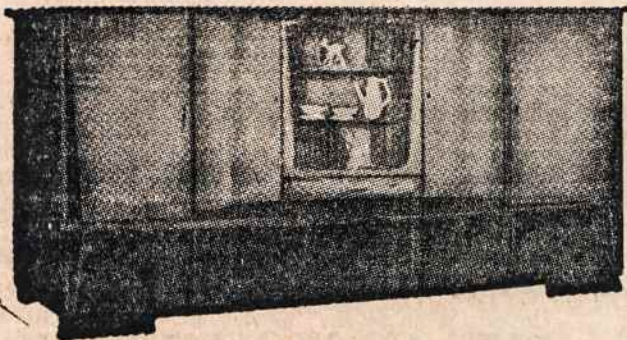
Outstanding Buy Grocery - General Store with 2 apts. 1 mi from Suffolk County Community College. Price \$50,000 Complete with stock and fixtures. Average gross \$1500 per week plus rent from apts. — Owner (516) 732-2000.

UNF. APTS.

RIDGEWOOD QUEENS 3 1/2 ROOMS UNFURNISHED Call (212) 386-4847

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYZDIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc. Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C. Tel. TR 9-0400 Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak

H. W. MALE & FEMALE

WANTED EXP OPERATORS on Dresses must do a complete garment steady work nice working conditions resolute dress 580 8th Ave N.Y.C. (bet. 38 & 39 St.). Call LO 3-1550 — ask for Mary or Bill

HANDICAPPED PERSONS Intelligent and Aggressive Men and Women

For positions with an excellent future, full and part time. Some openings for handicapped persons restricted to their homes in Westchester. Write Box C. 10 521 5th Avenue Room 714 N.Y. 10017. Call (914) 423-3380

MEN & WOMEN wanted exp power press operators also exp soderers steady work nice working conditions many fringe benefits ROYAL APEX 1355 West Front St Plainfield N.J. — 201-753-6414

SCHOOLS

FREDERICK'S Beauty School

Classes now forming featuring basic beauty culture male and female individualized instruction easy payment plans day and evening classes free placement service — send for brochure or come for personal visit.

2169 GRAND AVE. Opp. RR. Station Baldwin Call 516 BA 3-0868

GEORGE CONNELLY Dance Studios of Dance and Drama Dance instruction at its finest, two studios located in Queens, 123-15 Liberty Ave., Richmond Hill, 103-15 101st. Street, Ozone Park. Call VI 8-9550.

SPACE AGE AUTO SCHOOL

Learn with the New Breed, be prepared for tomorrow's driving needs. Learn tomorrow's concepts today. Modernize your driving the Space Age way. Limited pick up service in Manhattan and Bronx 638 East 169th Street nr. cor. Boston Rd. & McKinley Sq. Bronx 589-2552

DISPLAY

PETERS JEWELERS For the Finest of Jewelry Open late Friday Night Shop now and save for Christmas. We Cater to the Family 195 N. Wellwood Lindenhurst LI NY 516 TV 4-5570

Bay Shore Trading Post One million other exciting articles: Refrigerators, gas stoves, furniture, china, paintings, books, bric-brac — Open Mon. thru Sat. 9 AM - 5 PM. 1371 Sunrise Hwy, Bay Shore One Million other Exciting Articles Corner of 3rd Ave. (516) MO 5-2414

New 1967 Cars at Discount Prices

All Makes - All Models — Buy or lease. Save \$100 to \$1000. High volume, low overhead sales program makes discount prices possible. Call or write for details.

PLYMOUTH DISCOUNT CORP. Dept. C, 2211 Church Ave. Brooklyn, N.Y. 11226 IN 2-2030

RESTAURANTS

MARINERS INN direct on Northport Bay beautiful view of water German cooking imported & domestic wines and liquors. Lobster fresh daily — Bayview Ave & James St. - 9756 Northport, LI. Tel. (516) AN 1-8111

Daug sutaupysi, pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-soles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefonken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E Northport, N.Y., 11731.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680

H. W. FEMALE

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR Steady work Nice working conditions CHELSEA SPORTSWEAR 151 E. 126 Street, NYC Call 348-8189

OPERATORS Experienced children's coats - complete garment — PATTERSON OUTERWEAR APPAREL CO. 50 Hamilton St. Patterson N.J. 201-278-7713

NURSES - RN

Prevailing Salary Rates SMALL HOSPITAL PLUS VACATION and EXTRAS BAYRIDGE HOSPITAL 437 Ovington Ave., Bklyn Call TE 9-1313

NURSES, O.R.

COME to the North Country and beautiful Lake Champlain — clean air, excellent recreation afforded by lake and mountains. Educational advantage of a college & in-service program. JCAH approved 250-bed general hospital with expansion organization and growing surgical service. Nursing school affiliation with NLN accredited BSN program. Excellent personnel policies. Apply

DIRECTOR OF NURSING PHYSICIANS HOSPITAL Plattsburg, N. Y. or Call 518-561-2000, Ext. 283

Sewing Machine Operators Wanted

Experienced on double needle, overedge and zig-zag.

Apply to PRINCESS PAT 226 Cherry St. Bridgeport, Conn.

REGISTER PROFESSIONAL NURSES

for general duties, all shifts, good salary and shift differentials, fringe benefits, 20 working days, paid vacation, 12 working days paid sick leaves, 8 paid holidays, hospitalization. Group Life Insurance. Excellent working conditions. Call nurses office

CENTRAL SUFFOLK HOSPITAL Riverhead 516-727-3700

KEYPUNCH OPERATOR

Experience necessary, new modern offices, excellent salary, liberal benefits including profit-sharing. Call or apply in person: ADMIRAL CORP. 200 Murray Hill, Parkway East Rutherford 201-933-9000, Ext. 248

WANTED EXP OPERATORS on Merrow and Union special machine on lingerie section work — steady work and nice working conditions — SOPHISTICATED MISS 694 Metropolitan Avenue Brooklyn Call 388-2767

H. W. MALE

EXECUTIVE SALES

We'll give you the chance you've been looking for. Up to \$1000 mo. salary plus comm. Leads furnished. Intensive training program. Call Mr. Gerson UL 5-2245 — John Hancock Mutual Life

Wanted Men Mechanically Inclined

for Nite Shift 4:30 AM steady work nice working conditions many fringe benefits GAR-KENYON INSTRUMENTS Inc. Route 22 Brewster N. Y. 914-BR 9-3771

NURSING HOME

Soundview Nursing Home

Cardiac convalescents chronic aged infirm diets spacious suites private semi private. Sympathetic care under supervision of Registered Nurses in a gracious atmosphere fireproof inspection invited reasonable rates — Landing Ave Smithtown Call AN 516 5-1134 Catholic Church nearby

SERVICE

MR. CONNIE GILBERT PIANO TECHNICIAN and TUNER

149 MONROE ST. Brooklyn, N. Y.

Call 783-4921

H. W. MALE

CABINET MAKERS Experienced, Steady work Nice working conditions Many Fringe Benefits JEFFERSON TRAVIS, INC. 32 Ross St. Brooklyn, N.Y. 855-0050

PAINT FOREMAN GENERAL FOREMAN DIE REPAIR MECHANIC Sheet Metal Die, Broken Parts Grinding, Repairing, Exp. Parts Sheet Metal Machinery Electrical Wiring & Plumbing Exp. SUPREME STEEL CORP. 50th Street & 2nd Avenue Brooklyn, N. Y.

WANTED EXP MAINTENANCE MECHANICS

Maintenance and Repair of Equipment large wholesale bakery in Brooklyn. Steady work nice working conditions and many fringe benefits — ask for Mr. Cooper — call MA 5-2900

Caretaker — Stewart MASONIC TEMPLE 2626 East Tremont Ave, Bronx Salary — 4 room apartment Telephone, Gas, Electricity Sole kitchen management and hat check concession Apply any Tuesday after 7:30 PM Ask for Mr. Reiner Sr.

PUNCH PRESS OPERATORS WELDERS

No experience necessary Also Good Truck Drivers Apply Today!

PRECISION LIGHTING INC US Rt. 22 - Green Brook, N.J.

GENERAL HELPERS "Work where you live" Plating Plant some overtime — Carlton Cooke Plating Corp 300 Washington Ave Carlstadt, N.J. (15 min from Port Authority. Bus at door) 212 CA 6-5244 201-939-6590

WANTED EXP CASTER Steady Work Nice working conditions YUBRI NOVELTIES 20 Spring St. N. Y. C. Tel. CA 6-0434

FACTORY WORK

Sterling, N. J. area factory needs men willing to work steady — will train Excellent working conditions 11 holidays Fringe benefits regular increases \$2.00 per hour to start 8-4:30 PM — plus overtime WILLIAM WIRE CLOTH Call Mr. Burke 201-647-0280

WANTED EXP MACHINIST 1st and 3rd Class Steady work nice working conditions and many fringe benefits LEBO ELECTRONICS 34 Grand Blvd Brentwood L.I. Call 516-231-6460

WANTED EXP AUTO PAINTER Steady Work Nice working conditions JACKS AUTO BODY 5065 Broadway N. Y. C. (216 St.)

ELECTRIC MOTOR WINDER Excellent opportunity, for experienced winder, permanent, in fully equipped electric motor shop located in Liberty, N.Y. Write stating experience and salary. Dicks Electric Service, 397 No. Main St., Liberty, N. Y.

WANTED (2) AUTO MECHANICS G.M. exp preferred 40 hours weekly steady work nice working conditions vacation many fringe benefits uniforms supplied Call Mr. Hughes VARS BUICK 39 Cutter Mill Road Great Neck, L.I. Call 516 HU 2-2800

MACHINISTS 1st CLASS ALL AROUND TOP PAY PERMANENT Brooklyn Call DI 5-9090

WANTED UNSKILLED HELPMEN GENERAL FACTORY 19-55 yrs immediate openings Language no barrier SALRO MFG. CORP. Hook Creek Blvd. & 145 Ave Valley Stream L.I. Call 516 VA 5-6522

SERVICE

SAVE! SPECIAL OFFER Furniture finished, refinished and upholstered. Specialists in gold and silver leafing. Any color. Free pickup and delivery. — (212) 429-2244. PABLO'S REFINISHING SHOP

KEY PORT AUTO LAUNDRY We specialize in Simonizing and Glazing Motors steamed and cleaned and washing and polishing 110 Front St., Newport, N.J. 201-284-9767 ask for Robert Crosby

Sayville Frozen Food Depot Inc.

Established since 1937 Pioneer Food Supplier for home freezer owners Only choice & prime meats all unconditionally guaranteed Financing arranged 1st payment one month after delivery

247 Main St. Sayville Call 516 LT 9-0126

Ask for Mr. FRED MILANO

Central Transmission Center "Put your auto's troubles in expert hands!" Automatic and standard transmissions sealed, adjusted, rebuilt. 1 day service. Easy payments arranged. Free towing. Centereach, 2575 Middle Country Rd. (Rt. 25) JU 8-3030

PIANO - VOICE

tought by MARTHA REYNOLDS Conservatory and University trained Professional Concert & Jazz Pianist ADULTS CHILDREN — 527-0714 — theory - harmony - improvisation privately taught "Have Car... Will Travel" 144-67 177 St., Springfield Gdns. near Rochdale

ENCYCLOPEDIAS

DISCOUNTS to 60% All popular sets and children's sets. Some new, some used. Many good sets under \$100. Call (201) 676-0052 or (201) 722-3022

for information and easy directions to ENCYCLOPEDIA EXCHANGE, 272 Central Ave. Orange, N. J.

CARLYN Stables — open all year Horses boarded. Bought sold private group riding lessons ponies for birthday celebrations expert instructors we specialize in day camps snug clean stalls for boarded horses. 555 Jericho Tpke Jericho 516 WE 1-9603

CALIFORNIA — \$99.00 MIAMI FLA. — \$60.60 EXPRESS

CANADIAN World's Fair Reservation FERGUSON'S BUS CHARTER SERVICE 107-02 N. Y. Blvd. Jamaica, N. Y. 11433 297-4680

ARE YOU MOVING? For Reliable Cautious Service Call ATHENS MOVER INC 510 East 149th Street Bronx 24 Hour Service Call 292-2558 — Free Estimates —

BUILDING REPAIRS Boiler Rooms erected Violations removed Plans and Permits obtained Financing arranged Call FA 4-4416 Jack Delisi

Wittman's Rabbitry — visit a real, live bunny farm! See 400-500 rabbits from the nest box to finished coats, hats, muffs. Schools, Scout groups by appointment, family gr. 1-5 PM Sat. and Sundays. YAP-HANK, Main St. 516 YA 4-3430

PHIL RUBINO 142-20 Franklin Av. Flushing. Brick and Cement Work. Boilermaker Enclosure. Violations Removed. All Work Guaranteed. Call 445-4315

SCHEER PRINTING COMPANY One Stop for all your Printing Needs, personal commercial and organizational 2 Central Ave Massapequa L.L. Call 516 LI 1-1280

James Loucas Clothing Store 213 W. 35 St., N.Y.C. New Address now will be 257 W. 35 St. We cater to the entire family — Open 6 Days a Week — Late Nite Fridays For Real Values, come in and see us Call OX 5-3043

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. — APplegate 7-7082

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentinis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335 **Stephen Aromiskis** (ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPLYCIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043 **Matthew P. Ballas** FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770 **Joseph Garszwa** GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 2312 BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Pkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; velkia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc. E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N. Y. GRamercy 5-1437

KARLONAS FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME Inc. PETRAS KARALIUS, sav. Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas 74 Providence St. WORCESTER, MASS. PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primum užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVICIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - delmantal laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai Užeiškite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 gatvių) Franklin Square, L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677 Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068 Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552 Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210 Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuošas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 22923

Tėv. dr. Leonardas Andriekus, O.F.M., lietuvių pranciškonų provincijolas, pereitą savaitę metinės vizitacijos proga apėmė Brooklyno vienuolyną ir Darbininko redakciją.

Lietuvos gen. konsulo V. Stašinsko 60 m. sukaktis paminėta lapkričio 18. Lietuvos konsulate ta proga siauram ratelyje įvyko paminėjimas, kurio metu sveikino Vliko pirm. V. Sidzikauskas, konsulas A. Simutis, prel. J. Balkūnas, Balfo reik. vedėjas kun. L. Jankus. Dar dalyvavo Vliko ir Lietuvos Laisvės Komiteto atstovai, Tėvynės ir Darbininko redaktoriai ir kt.

Katalikių Moterų s-gos 24 kp. gruodžio 4 d. 3 val. popiet Angelių Karalienės parapijos salėje ruošia laimėjimų vakarą.

A. Vainius, ateitininkų sen draugių pirmininkas, serga ir guli ligoninėje.

Šeštadieninė Maironio vardo mokykla Brooklyne kviečia rytinio pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą gruodžio 17 d. nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Suvažiavime dalyvaus Švietimo Tarybos pirm. Jeronimas Ignatonis iš Chicago. Smulkesnė dienos programa bus išsiuntinėta mokyklų vedėjams.

Už Moterų Vienybės mirusias nares pamaldos bus Maspetho lietuvių bažnyčioje gruodžio 3 d. 11 v. Po mišių bendri pietūs Belecko Winter Garden svetainėje. Norintieji dalyvauti prašomi skambinti telefonu VI 7-4477. Valdyba prašo nares ir draugus dalyvauti.

Daiva Mongirdaitė dainuos dr. K. Griniaus minėjimo programoje New Yorke, gruodžio 3.

NEWARK, N. J.

Inž. Vlodo ir Izabelės Dilių visuomeninės veiklos ir 50 m. vedybinio gyvenimo sukaktis minima gruodžio 4, sekmadienį, 10:30 val. iškilmingos mišios Švč. Trejybės liet. parap. bažnyčioje, Newark, N.J. 12 v. iškilmingas banketas parapijos salėje. Pakvietimus į banketą galima gauti: klebonijoje, 207 Adams St.; K. Trečio apdraudimo įstaigoje, 309 Walnut St.; pas A. Žukauską, 81 Grove Ave., Metuchen, N. J.; pas A. Ruginį, Paterson, N.J.; pas Dilius ir kitus LB apygardos valdybos narius.

Elenos Kepalaitės skulptūros darbų paroda bus gruodžio 3-4 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Bus išstatyta apie 30 bronzos skulptūrų ir apie tiek pat piešinių. Parodą rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

Algimanto Kezio, S.J., nauja fotografijų knyga pereitą savaitę išėjo iš spaudos. Šią mūsų iškilmingą menininko knygą puošniai išleido Loyola University Press. New Yorko apylinkėse šią knygą galima įsigyti per "Laisvės Žiburio" radiją: 62-15 69 Pl., Middle Village, N. Y. 11379. Tel. (212) TW 4-1288. Knygos kaina 3.95 dol.

D.A. Slivina, Blue Water Diamond Point, N.Y., vasarvietės savininkai, kurie šią vasarą gražiai priėmė savoj vasarvietę Argentinijos jaunimą ir be jokio atlyginimo vaišino ir apnakvydino, kuriam laikui išvyko poilsiu į Ft. Lauderdale, Florida.

Dail. Jurgis Juodis praeitą savaitę darbovietėje nusilaužė ranką.

Paieškoma moteris, kuri norėtų gventi drauge arba turėti atskirą kambarį. Graži aplinka, butas su visais patogumais. Skambinti 342-3406.

Solistas Beneditas Povilavičius šį šeštadienį, lapkričio 26, dainuoja Carnegie Recital Hall Manhattane

Rutos ansamblio 25 metų sukakties akademija lapkričio 19 švč. Trejybės salėje Newarko.

Nuotr. V. Mažello

RŪTOS ANSAMBLIO SUKAKTUVINĖS IŠKILMĖS

Švč. Trejybės parapijos salėje lapkričio 19 iškilmingai paminėta Rutos ansamblio 25 m. veiklos sukaktis. Apatinėje salėje iškilmingai pradėtos su akademija. Po inž. V. Melinio atidarymo ir JAV bei Lietuvos himnų programos vadovavimą perėmė Alfonsas Petrutis iš Washingtono. Akademijos metu pagerbti mirusieji ansamblio nariai ir simboliškai pagerbimo ženklais apdovanoti dartiniai nariai. Pagerbtas ir šio ansamblio steigėjas prof. dr. J.J. Stukas. Po sveikinimų žodžiu ir raštu akademiją uždarė dabartinis ansamblio vadovas muz. Algirdas Kačanauskas.

Pertraukos metu gausi publika turėjo progos apžiūrėti ansamblio veiklą pailustruojančią parodą ir pasivaizinti šampūnu. Vėliau svečiai buvo pakviesti į viršutinę salę vakarienei. Iškilmingas banketas buvo pajavinamas ansamblio pajėgų pasirodymais.

Pirmiausia pasirodė populiarus Dviejų mamųčių ir dviejų

dukryčių kvartetas. Veronika Melinienė, Marytė Melinytė, Elena Kidžienė ir Alytė Kidžiūtė, šiai akomponuojant akordeonu, padainavo trejetą sutartinių. Porą dainų solo padainavo Florencija Schirm. Juozas Majeski ansamblio lenkų tautybės narys, visus nustebino lietuviškai padainuodamas iš Rigoletto operos Širdys mergelių. Kitą dainą jau dainavo angliškai. Ir kita ne lietuvių kilmės narė — Clara Kresja — nepabijojė išsireikšti lietuviškai. Ir jai publika negailėjo plojimų.

Programos pabaigoje žibuoklių sekstetas — E. Mack-Mackevičiūtė, F. Schirm, A. Pitkuni-gienė, O. Skurvydienė, L. Stukienė ir B. Venckienė — išpildė trejetą lietuvių kompozitorių kūrinių.

Solistam akomponavo ir sekstetui vadovavo Liudas Stukas.

Visi programos solistai ir dainininkai pasirodė pajautę dainos grožį ir stengėsi kiek galint tobuliau jį perduoti publikai. Gaila, kad kai kurie svečiai, ypač prie šoninių stalų sėdintieji, labiau kreipė dėmesį į užkandžius negu į dainos meno atstovus. Tikrai sunkus artistų uždavinys atlikti meno kūrinių visoje jo aukštumoje, kai pagedaujama tylą drumsčia užkandžiautojų barskėjimas ir pasikuždėjimai.

Banketo metu ir po jo šokiui grojo Gene Mitchko orkestras. Atsilankiusieji tikrai nesigailėjo atvykę ir turėjo progos gražiai praleisti laiką bei pasidžiaugti su Rutos ansamblio vadovais ir nariais jų nuotolio laimėjimais.

Williamsburgo sekcijoje išnuomojamas baldais apstatytas gražus ir nebrangus kambarys. Arti bažnyčia. Pageidaujama senesnio amžiaus vyras ar moteris. 129 Montrose Ave., Tel.: 388-0958.

Moteris ieško dviejų ir pusės kambarių buto. Skambinti 647-5016 kasdien nuo 4 iki 6 val. popiet.

Banketo metu ir po jo šokiui grojo Gene Mitchko orkestras. Atsilankiusieji tikrai nesigailėjo atvykę ir turėjo progos gražiai praleisti laiką bei pasidžiaugti su Rutos ansamblio vadovais ir nariais jų nuotolio laimėjimais.

Williamsburgo sekcijoje išnuomojamas baldais apstatytas gražus ir nebrangus kambarys. Arti bažnyčia. Pageidaujama senesnio amžiaus vyras ar moteris. 129 Montrose Ave., Tel.: 388-0958.

Moteris ieško dviejų ir pusės kambarių buto. Skambinti 647-5016 kasdien nuo 4 iki 6 val. popiet.

Banketo metu ir po jo šokiui grojo Gene Mitchko orkestras. Atsilankiusieji tikrai nesigailėjo atvykę ir turėjo progos gražiai praleisti laiką bei pasidžiaugti su Rutos ansamblio vadovais ir nariais jų nuotolio laimėjimais.

Williamsburgo sekcijoje išnuomojamas baldais apstatytas gražus ir nebrangus kambarys. Arti bažnyčia. Pageidaujama senesnio amžiaus vyras ar moteris. 129 Montrose Ave., Tel.: 388-0958.

Moteris ieško dviejų ir pusės kambarių buto. Skambinti 647-5016 kasdien nuo 4 iki 6 val. popiet.

Rajauskaitės ir Povilavičiaus koncertas

New Yorke ir apylinkės muzikos mėgėjai turės progos dalyvauti pianistės Julijos Rajauskaitės-Sušienės ir solisto Benedito Povilavičiaus koncerte. Koncertas bus lapkričio 26 Carnegie Recital Hall Manhattane. Pradžią 8:15 v.v.

Julija Rajauskaitė-Sušienė sėkmingai koncertavo Lietuvoje kaip jauna puikios technikos pianistė. Karo nublokšta į Vakarų, koncertavo Austrijoje, Vokietijoje.

Je ji yra dalyvavusi bendruose koncertuose, o su B. Povilavičiumi sėkmingai koncertavo 1965 pabaigoje Elizabete, N.J. ir spalio 1 Baltimorėje.

Beneditas Povilavičius dainavimą pradėjo mokytis Lietuvoje, tęsė Anglijoje, kur 22 tautų pasirodymuose yra laimėjęs 2 premijas. Pirmais metais ant rąją, o antrais — pirmąją.

Atvažiavęs į Ameriką, lankė Bostono konservatorijos operos klase.

Būdamas Anglijoje, koncertavo lietuviškose kolonijose. Taip pat su koncertais lankėsi ir Amerikos lietuvių kolonijose. Į New Yorką atvyksta pirmą kartą.

Greta lietuvių kompozitorių jis atliks boso-arijas iš operų. Akomponuoja Vytenis Vasyliūnas.

Koncertą rengia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas.

Kelkitės! kelkitės! kelkitės!...

Lietuvos Respublikos Prezidento Dr. K. Griniaus šimto metų gimimo sukakties

MINĖJIMAS

gruodžio mėn. 3 d.

7 val. vakaro,

Franklin K. Lane mokykloje
999 Jamaica Ave. Brooklyn, N. Y.

Programoje: Liet. Atst. Wash. Patarėjas Dr. S. Bačkis
Sol. D. Mongirdaitė, artistė I. Veblaitienė,
Vliko narys J. Audėnas, muzikas Aleks. Mrozinskas, dailininkas Česlovas Janušas

Bilietai: \$2.50, moksleiviams \$1.00 pas Juoz. Andriųšį, Joną Galminą ir D. Močiūniene — MI 2-1263
Kviečiame pagerbti Dr. K. GRINIŲ. Neolituanai, Santarčiai-Sviesiečiai, Skautai Akademikai, Varpininkai.

BOSTONO ŽINIOS

Dail. Vytauto Remeikos ir Romualdo Bukausko kūrinių parodą rengia Bostono vyrų sekstetas gruodžio 3 ir 4 Tautinės sąjungos namuose. Atidaroma gruodžio 3, šeštadienį, 8 v.v. Kalbės dr. Henrikas Nagys. Paroda atidara šeštadienį nuo 4 v.v. popiet, sekmadienį nuo 11 v.v. iki 8 v.v.

Lietuvių Enciklopedijos archyvas perduodamas Alkos muziejui Putname, Conn.

Lituanistinės mokyklos vakarieneje, kuri buvo lapkričio 13, kalbėjo kleb. kun. A. Baltrušėnas. Vakarą vedė tėvų komiteto pirmininkas Tumas.

Balfo vėjus ir vakariene davė 628 pelno. Vėjus pratęstas iki gruodžio 20. Prašomi auka prisidėti ir tie, kurie nesuspėjo.

Baltų Draugijos pirmas koncertas bus lapkričio 25 Jordan salėje. Dainuoja solistė Aldona Stempuzienė.

Lietuvių inžinierių ir architektų s-gos Bostono skyrius išrinko naują valdybą: pirm. Jonas Mikalauskas, sek. Romas Bričkus ir ižd. Jeronimas Dabrila.

Lietuvių Enciklopedijos reikalais Bostone lankėsi A. Bendorius ir dr. V. Maciūnas. Enciklopedija jau beveik baigta, tik dar Lietuvos tomas išeis.

For Rent. 4 rooms. Flatbush. Painted \$90.00. Ground floor, in the rear. Call owner PR 4-7940.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y.
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmo pabaigos: Trečiadieniais — 12 val. dienos. Lapkričio 26 iki lapkr. 30, 1966 Dvejos premjeros kartai! — "...DENN DIE MUSIK UND DIE LIEBE IN TIROL"
Vaidina: G. Backus, T. Parker, Elke Sommer
Priešinė filmas: "STRESEMANN"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Bostono lietuvių dėmesiai J & S Construction Co.

100 Boylston Street
Boston, Mass. 02116
Statybose atliekami įvairūs vidiniai ir išoriniai darbai. Mūsų kainos negali būti nukonkurotos. Dėl veltui atliekamo apskaitavimo skambinti telef.: 338-7700.

Mūsų mielai narei MARIJAI VIRBICKIENEI ir šeimai, jos brangiam tėveliui

STASIUI SIRTAUTUI

mirus, giliausiai užuojautą reiškia

D.L.K. Birutės Draugijos
New Yorko skyrius

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO DAINOS IR POEZIJOS VAKARAS

įvyks

gruodžio mėn. 11 d.
(sekmadienį)

6 val. p. p. punktualiai

FRANKLIN K. LANE MOKYKLOS SALĖJE
Jamaica Ave. prie Dexter Court

Programoje:

VYRŲ CHORAS, diriguojamas muz. Vl. Baltrušaičio
Solistas J. VAZNELIS
Poetas - dramaturgas ST. SANTVARAS
Akomponuoja pianistė A. KEPALAITĖ

Įėjimo auka \$3.00 ir \$2.00; moksleiviams \$1.00 • Bilietai gaunami pas choro narius, Atletų klube ir p. Andriūšio įstaigoje arba skambinti MI 1-1512 • Tai paskutinė proga išgirsti choro dainas diriguojant muz. Vl. Baltrušaičiui. Neprašykite šios progos!

N. Y. Lietuvių Vyrų Choras

Pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė, kurios recitalis bus lapkričio 26 — šį šeštadienį, Carnegie Recital Hall